Газета Верховної Ради України



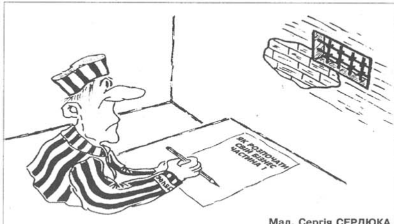
Голос України

№ 43 (2290) ▪ Субота, 11 березня 2000 року ▪ Ціна договірна

Влада–радам!

Кити нашої буржуазії

У Києві проходить виставка карикатури «Три кити української буржуазії: податки, менталітет, бюрократія».



Мал. Сергія СЕРДЮКА.

▪ 527 р. Перший відомий з історії дипломатичний візит київського князя Кия до столиці Візантії Царгорода, де він «велику честь прийняв від цісаря».

▪ 1816 р. Народився Олександр Афанасьєв-Чужбинський, мовознавець, історик.

▪ 1943 р. Розпочався рейд партизанського з'єднання Олексія Федорова до Волинської області.

▪ 1997 р. Президенти України та Молдови підписали в Кишиневі декларацію про створення митного союзу.

11 березня

Чорнило й сумніви ще свіжі

Члени Кабінету Міністрів України на чолі з Прем'єр-міністром Віктором Ющенком ознайомили Голову Верховної Ради Івана Плюща і його першого заступника Віктора Медведчука з основними положеннями програми діяльності уряду під робочою назвою «Реформи для добробуту».

Разом з програмою своєї діяльності Кабінет Міністрів готується направити в парламент перелік заходів з її виконання. На зустрічі визначалися терміни консультацій членів уряду з парламентськими фракціями. Найімовірніше, програму діяльності уряду надішлють до Верховної Ради 13 березня.

(Закінчення на 2-й стор.).

У номер

Будемо приватизувати, якщо нічим платити

Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко перебуває з робочим візитом у Казахстані. За словами першого віце-прем'єра Юрія Єханурова, головна мета переговорів —обговорити поставки в Україну нафти та нафтопродуктів і участь казахських компаній у приватизації українських нафтоперобних підприємств.

Під час візиту плановано підписати угоду про спрощений порядок зміни громадянства українськими громадянами, які постійно проживають у Казахстані, та казахськими громадянами, які проживають в Україні, а також міжурядову угоду про взаємні поїздки громадян.



За все й ініціатори не голосуватимуть

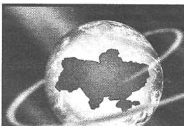
2

І все-таки ВоНА міряється

Ця професія, у зв'язку з останніми подіями на селі, тепер чи не найактуальніша. Схоже, саме тому Президент і оголосив другу суботу березня Днем землевпорядника. Ними у справі реформування зроблено вже багато. За статистикою, шість тисяч сільгосппідприємств змінили форму господарювання. Залишилося реорганізувати приблизно стільки ж. І як тут не згадати прислів'я (а у цьому разі ще й побажання): сім раз одмір, а раз одріж. Нарізати по-справедливому, користуючись нашвидкуруч підігнаною під новозміни законодавчо-нормативною базою, вдається не завжди.

(Продовження теми читайте на 10-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.



XX століття: українські акценти

8-9

До 55-річчя Перемоги

Солдатські історії

9 травня — день особливий. Напередодні всі згадують, що є в нас ветерани Великої Вітчизняної. Ті, хто за Батьківщину йшов у бій.

Редакція газети «Голос України» оголошує конкурс солдатських історій — розповідей ветеранів про фронтові ситуації, випадки, які чимось запам'яталися, в яких, можливо, було щось незвичайне.

(Умови конкурсу читайте на 3-й стор.).

Вітаємо з поважним ювілеєм!

«Сільським вістям» — 80

Усі ми родом із села. Навіть ті, хто в місті народився. Бо пошкреби міського жителя і виявиш сільські корені. Якими він, якщо розумний, пишається. Врешті-решт, Україна — велике село, в якому всі про всіх усе знають. Але при цьому — як у селі: хтось говорить, відстоює інших і себе, хтось комусь заздрить, а в когось хата скраю.

«Сільські вісті» належать до тих, хто говорить і захищає. І так протягом усієї своєї шановної історії. Може не подобатися чи подобатися стиль «Сільських вістей»: гарячий, гнівний, дошкульний. Але в ньому, треба знати, теж Україна, частина її думки, її надії. Інакше, зрозуміло, не було б цього видання найтиражнішим у державі.

З днем народження газети, шановні колеги і шановні читачі «Сільських вістей»! Здоров'я вашому виданню і всім вам!

Журналісти «Голосу України».

▪ Виробництво валового внутрішнього продукту знизилося в Україні порівняно з 1998 роком на 0,4 відсотка (дані статкомітету СНД).

▪ У Києві в другій половині березня майже вдвічі збільшаться ціни на проїзд в міському транспорті.

▪ У Горлівці Донецької області на шахті ім. Гаєвського загинуло двоє гірників.

▪ У селі Капулівка (Дніпропетровська область) в Дніпрі потонуло троє рибалок.

P. S.



Промінь світла у царстві безгрошів'я

13

Сьогодні День землевпорядника

У номер

Канів

Ми відпочили душею біля кобзаревого дому

10 березня на Чернечій горі квіти до могили Тараса Шевченка поклали Голова Верховної Ради України Іван Плющ, віце-прем'єр-міністр України Микола Жулинський, голова адміністрації Президента Володимир Литвин. Гості оглянули експозицію музею Тараса Шевченка, виставку художниці з Одеси Зої Пасічної, послухали хоровий спів самодіяльного колективу кобзарів.

— Ми тут, на Чернечій Тарасовій горі, відпочили душею, — сказав Голова Верховної Ради Іван Плющ. Тут з усією силою відчуваєш велич генія українського народу, її вірного сина і свою відповідальність за долю матері-України.

Голова Верховної Ради Іван Плющ та віце-прем'єр-міністр Микола Жулинський відвідали також батьківщину Т. Шевченка — села Моринці та Шевченкове, де поклали квіти до могили матері поета.

Київ

Чорнило й сумніви ще свіжі

(Початок на 1-й стор.).

Іван ПЛЮЩ підкреслив в інтерв'ю журналістам, що парламент «принципово» може розглянути програму до початку квітня. Однак це залежить від того, коли вона надійде у Верховну Раду. Парламентським комітетам і фракціям необхідно буде як мінімум тиждень серйозно попрацювати з цим документом. Глава парламенту вважає реальним зростання валового продукту в Україні у розмірі 6—7 відсотків уже через кілька років, як прогнозує уряд.

Угоду між урядом і парламентом про солідарну відповідальність з виконання цієї програми, підкреслив І. Плющ, може бути підписано тільки після її ухвалення.

Віктор МЕДВЕДЧУК, перший заступник Голови Верховної Ради, піддав критиці заяву міністра економіки Сергія Тігіпка про те, що однією з основних загроз для реалізації програми уряду є «ризик спільної роботи Кабміну з парламентом». «Верховна Рада України жодною своєю дією не створила ситуацію, яку можна було б розцінювати як несприятливу для реалізації рішень уряду, — підкреслив В. Медведчук. — Ще не висохло чорнило на спільно створеному словосполученні «солідарна відповідальність», як одна з відповідальних сторін уже сумнівається в доцільності такого співавторства». На думку В. Медведчука, виважені рішення парламентської більшості демонструють послідовність у виконанні взятих зобов'язань.

Степан ГАВРИШ, заступник глави парламенту, повідомив, що ВР протягом четвертої сесії планує розглянути понад 500 законопроектів. Про це йшлося на засіданні прес-клубу Асоціації ЗМІ.

Він звернув увагу журналістів на те, що нині народні обранці чимало уваги приділяють взаємодії з урядом. Так, робоча група під керівництвом Степана Гавриша завершує розробку меморандуму про співпрацю між Кабінетом Міністрів і Верховною Радою. Однак урядовці чомусь не поспішають робити такі кроки назустріч. Жоден з них не був присутній на засіданні робочої групи. Натомість напередодні міністр економіки Сергій Тігіпко заявив, що очікує загострення у відносинах уряду і парламенту.

Здивування в керівництва парламенту викликала і презентація програми діяльності Кабінету Міністрів передусім перед послами «сімки» і Росії, а не перед законодавцями, як мало бути відповідно до Конституції. Парламентарії й досі не отримали її. «Програма уряду пишеться для українського народу, а не для Міжнародного валютного фонду, —наголосив заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш — Уряд, на жаль, не завжди дотримується спільних домовленостей».

Керівництво Верховної Ради не хотіло б сліпо затверджувати програму дій, як це сталося, наприклад, з бюджетом-2000. Адже те, що глава держави, підписуючи закон про державний бюджет, зробив більше десятка зауважень до нього, означає: законодавці також помилилися, підтримуючи урядові пропозиції.

Степан Гавриш детально ознайомив журналістів з черговим етапом «оксамитової революції», а також із законопроектами, над якими нині працює парламент.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 1 Закону України «Про підприємництво»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Статтю 1 Закону України «Про підприємництво» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., №14, ст. 168) викласти в такій редакції:

«Стаття 1. Підприємництво в Україні

Підприємництво — це безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб`єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством.

Створення (заснування) суб`єкта підприємницької діяльності юридичної особи, а також володіння корпоративними правами не є підприємницькою діяльністю, крім випадків, передбачених законодавством».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
22 лютого 2000 року.
№ 1481-III.

За все й ініціатори не проголосують

Підписи збирали по гарячих слідах

Референдум... Його день — 16 квітня — швидко наближається. Ми починаємо публікацію матеріалів про перебіг та підготовку до першого всеукраїнського за народною ініціативою не випадково з Житомирщини. Саме тут за рішенням Печерського суду м. Києва була зареєстрована ініціативна група № 1.

Усі чекають рішення Конституційного Суду стосовно Указу Президента «Про проголошення всеукраїнського референдуму за народною ініціативою». Ось про неї та дещо із життя — це спроба дослідження природи такого явища, як ініціатива...



Заступник голови Богунської райради міста Святослав Гончар каже:

— За такого становища, коли багато людей без роботи, холодні і голодні, а ми це відчуваємо під час виконання наших обов'язків, прості люди кажуть: є керівники, у них є влада і нехай роблять, що хочуть, без референдумів, тільки щоб легше стало, бо далі так жити несила.

Багато сумнівів у тому, як Президент діятиме за результатами референдуму. Сам він цього не каже. Люди не знають, якою буде реакція глави держави. Що він візьме у своїх рішеннях, а що візьме просто до відома.

Якщо Верховній Раді буде висловлено недовіру, то незалежно від того чи вона саморозпуститься, чи розпустить її Президент, працювати з мандатом недовір'я депутати права не матимуть. А якою буде нова Верховна Рада? Кого оберуть туди?

Хто може гарантувати, що її склад не буде таким самим або ще лівішим. Дуже багато людей вбачають у референдумі ще й засіб для вгамування соціальної напруги. Два місяці очікувань до, два місяці очікувань після...

Завідувач оргвідділу міськради Віктор Некрашевич, зорганізувавши «круглий стіл» «Про роботу партійних організацій до проведення всеукраїнського референдуму», у якому взяли участь соціалісти, комуністи, республіканські християни, унеерівці, прогресивні соціалісти, демсоюзівці, соборники, соціал-демократи — головні партійні сили Житомирщини —мав змогу переконатися якщо не у загостренні класової боротьби, то у запеклому міжпартійному протистоянні довкола референдуму.

Найбільш радикальну позицію «за столом» висловили соціалісти устами першого секретаря Житомирського міськкому соцпартії Михайла Дімонта. Його аргументи звучали вбивчо і переконливо. Коли у 1997 році ліві партії виступили з ініціативою проведення референдуму за недовіру Президенту, збирачів підписів і особисто його викликали до міської прокуратури і сказали: зась, законодавство для проведення референдуму ще не відпрацьоване.

А коли ініціативні групи, яким відмовили у реєстрації, звернулися до Печерського райсуду у Києві, то суд також відхилив ці подання на тій самій підставі невідпрацьованого законодавства. Тепер той же суд і той же суддя знайшли правові норми для проведення референдуму. Тому все це наводить на думку: кому вигідний цей референдум; для чого він проводиться; з якою метою сформовано запитання, навпроти яких громадяни мають поставити хрестики?

Республіканські християни, які брали участь у збиранні підписів за проведення референдуму, тепер пропонують врахувати складну соціально-політичну обстановку в країні і провести його через два роки одночасно з виборами до ВР.

Соціал-демократи (партія Василя Онопенка) делегують своїх представників до складу дільничних комісій, але виступають проти референдуму. Бо де гарантія, що після референдуму парламент буде кращий? Таких гарантій нема, а є лише гарантії, що протринькають гроші. Ситуація певною мірою стабілізувалася в державі і не треба її детонувати. Налагоджувати співпрацю з конструктивною більшістю, що склалася у Верховній Раді, — така позиція партії.

«Соборники» також проти «розгойдування маятника», а гроші, виділені для референдуму, пропонують направити на оплату розпаювання землі. З цією ініціативою «Собор» звертається до облради.

В опозиції до референдуму виступають комуністи і прогресивні соціалісти.

На протилежному полюсі непохитну позицію на підтримку референдуму зайняли Демократичний союз та УНР. Голова ради міської організації Демсоюзу Ростислав Рудич вважає, що парламент так і залишається політичним зібранням. А працювати треба у тому напрямі, щоб запустити заводи, дати роботу людям. Багато партійних лідерів критикують Президента, що він сякий-такий і нічого не робить. А все тому, що Конституція 1996 року не розподілила, як належить, обов'язки між гілками влади. Референдум — не витрата грошей. Від нього буде користь державі. Буде рух уперед. Унеерівці додають: економіка потерпає від того, що парламент не справляється із законотворчістю. Всілякі наскоки на Президента не потрібні. Критика має бути конструктивною. Референдум дасть у руки Президента важелі впливу на парламент.

* * *

Всеукраїнський референдум за народною ініціативою вже дехто заніс до скрижалів історії. Бо він перший такий народний. Підписи за проведення референдуму збиралися по гарячих слідах президентських виборів. У ініціаторів був солідний банк даних щодо можливих підписантів, у тому числі паспортні дані і місце проживання. Ніхто всерйоз не перевіряв достовірність підписів. Офіційних скарг ЦВК не має.

На референдум виноситься шість запитань. У підписних листах громадянин розписувався один раз. Тобто, якщо він був згоден з одним запитанням, решта зараховувалася автоматично. Хоча деякі з цих запитань, щоб сказати так чи ні, вимагають неабиякої фахової підготовки. Але ці аргументи опонентів до ініціаторів референдуму, а тепер і до Конституційного Суду —дрібниця перед історією.

Володимир Григор'єв — відставний полковник, льотчик —став одним з організаторів ініціативної групи з проведення референдуму, активіст партії Демократичний союз, нині голова ради обласної організації.

Наша розмова почалася з запитання:

— Референдум призначено. Як ви вважаєте, мети досягнуто?

— Певною мірою так. Без нашої ініціативи руху у Верховній Раді не було б. Саме цей процес став поштовхом до того, щоб у парламенті утворилася більшість. Але тепер мимоволі постає проблема: що робити з першим запитанням про висловлення недовіри Верховній Раді, коли парламент почав працювати у конструктивному руслі. Гра у цифри XIV чи III скликання годиться для юристів. По суті, питання недовіри стало вже неактуальним. Та й решту питань, як я тепер гадаю, можна розглядати у парламенті, але коли вони вже винесені на референдум, то нехай люди висловлять свою думку.

— Вам не здається, що, зіславшись на Конституційний Суд, Президент сам шукає пристойного виходу із цієї ситуації?

— Дуже можливо. Хоча заявивши про те, що останнє слово у проведенні референдуму за Конституційним Судом, Президент ще раз підтвердив, що він строго дотримуватиметься Конституції і чинного законодавства.

— Які ваші контраргументи на критику про порушення під час організації та збирання підписів?

— Наші контраргументи всі задокументовано. Є протоколи зборів, є посвідчення ЦВК у кожного члена ініціативної групи за підписом Михайла Рябця і печаткою. У міськраді, зрештою, зберігаються всі підписні листи, передані нами за актом. Їх ніхто не оскаржив ні у ЦВК, ні у будь-якому суді.

До речі, хоч наша ініціативна група і зареєстрована під № 1, але підписів ми зібрали найменше серед областей. Трохи недобрали до 32 тисяч. А те, що соціалісти докоряють, що свого часу не зареєстрували їхні ініціативні групи, то треба було добиватися, судитися, змагатися. Ми зуміли, ми добилися...

— А про те, що на деякі запитання без фахової підготовки відповісти важко?

— Це справді так. Тут є проблеми. Коли ідеї недовіри парламенту та позбавлення депутатської недоторканності витали у повітрі і президентські вибори лише прискорили цей процес, то про двопалатний парламент цього не скажеш. І хоч ми ініціатори референдуму, за це голосувати не будемо, як і вся наша партія. А почати хтось має. Це зробили ми. Важко, але коли захотіли — зробили.

— Ваші сподівання?

— Мої сподівання такі: якщо через 2—3 роки не почнеться піднесення у державі, я піду ловити рибу.

* * *

Почекаємо рішення Конституційного Суду.

Олексій КАВУН,
Анатолій КАРАСЬ.
Житомир—Київ.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Скасування смертної кари — крок до цивілізації

Ратифіковано Протокол № 6 до Європейської конвенції з прав людини, яким передбачено скасування смертної кари у мирний час

Ця подія пройшла якось непомітно в житті країни на тлі інших громадсько-політичних та соціально-економічних явищ, хоча вона, по суті, є непересічна.

Стаття 3 Конституції України передбачає, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю», а стаття 27 Основного Закону держави — що «людина має невід'ємне право на життя». І ратифікація зазначеного Протоколу є передостанньою крапкою у законодавчому визначенні цих конституційних положень, які давно стали нормами повсякденного життя майже всіх європейських країн.

Вступаючи до Ради Європи, Україна брала на себе зобов'язання щодо скасування смертної кари. Довгий і складний був цей шлях. Спочатку винесення смертних вироків не застосовувалося щодо багатьох статей Кримінального кодексу і діяло тільки за скоєння навмисного вбивства, потім застосування смертної кари перестало існувати де-факто, пережило час складних дискусій і законотворчих пошуків і, нарешті, стало реальністю де-юре.

Тепер навіть важко згадувати ту складну і напружену роботу, яку проводили, щоб знайти юридичне розв'язання проблеми скасування смертної кари. Безліч довідкових матеріалів, висновків, прикладів із світової практики, велика кількість робочих варіантів законопроектів щодо поетапного просування до скасування смертної кари, близько десяти офіційних законопроектів, внесених на розгляд Верховної Ради України — все це лише мізерна частина того, що довелося пройти до скасування смертної кари. Тільки на засіданні нашого комітету це питання в гострих дискусіях розглядалося більш як двадцять разів.

Мені самому довелося внести один із проектів законів про введення мораторію на застосування смертної кари саме у передвиборний період, коли я балотувався на виборах у Президенти України. Розумів, що скасування смертної кари непопулярне в суспільстві. Але для того, щоб зробити людське життя справді найвищою цінністю, треба було зважуватися і на непопулярні рішення.

Торік восени розв'язання проблеми скасування смертної кари в Україні зайшло у глухий кут. Щоб знайти вихід, нам довелося спільно з Радою Європи провести на базі Верховної Ради України велику міжнародну конференцію, запросити до участі в ній членів відомої Венеціанської комісії, провідних фахівців Ради Європи, народних депутатів, керівників правоохоронних структур, лідерів правозахисних організацій, членів Конституційного Суду України. Не приховуватиму, що розмова в ході конференції була не тільки професійна, але й занадто емоційна. Ця конференція, як і безліч інших заходів, теж мала вплив на переломні настрої в суспільстві щодо скасування смертної кари.

Першою перемогою в цьому стало відоме рішення Конституційного Суду України про невідповідність смертної кари положенням Конституції України. Наступний крок — ратифікація Протоколу №6 до Європейської конвенції з прав людини. І останнім етапом має стати відповідне відпрацювання і прийняття конкретних статей у новому Кримінальному кодексі



України, який готується до розгляду Верховною Радою у другому читанні. Але це вже здебільшого технічна робота. Загалом проблему скасування смертної кари в Україні розв'язано. Наша держава зробила ще один крок до цивілізації.

Геннадій УДОВЕНКО,
голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Назад уже не відступати

Депутат в окрузі

Володимир Альохін свого часу п'ять років головував у колгоспі в Миролюбівці, вивів його у передові. А нині...

Ще з 5 січня, коли з приводу реформування АПК відбулися перші збори КСП «Миролюбівське», вирували тут пристрасті не на жарт. А особливо після того, як уже збори під головуванням голови КСП Івана Зуба утворили комісію з реформування господарства (знову-таки під головуванням Івана Зуба), яка мала вирішувати тепер долю всіх семисот членів КСП...

Чому такий перебіг подій вилював і насторожив миролюбівців, стало зрозуміло після нещодавніх зборів, на яких Іван Зуб звітував про «досягнення» очолюваного ним правління. Як з'ясувалося, донедавна потужне й заможне господарство нині занедбане. Якщо коротко, то висновок голови ревкомісії Валентина Грунтенка підводив, по суті, риску-вирок: Івану Зубу і його правлінцям довіряти більше не можна.

Та коли з 286 присутніх 128 проголосували за те, щоб роботу правління і Зуба визнати незадовільною, а 109, навпаки, задовільною, то решта вичікувально утрималася. І збори перенесли.

А через день голосували вже винятково і тільки... «уповноважені». Є така інституція у статуті КСП, що «демократично» дозволяє всіх членів колективу підмінити «уповноваженими», в яких ходить уся сільська номенклатура. Отож і тут «уповноваженими» виявилися чомусь переважно члени правління, «конторці» та спеціалісти з бригад та відділків. Сімдесят осіб намагалися розпорядитися волею семисот, а насправді «відкололи» від себе односельців. Бо у Синельниківському районі є приклади праведного і справедливого реформування КСП. Поряд з Миролюбівкою процвітають селянсько-фермерське господарства «Рой», агрофірма «АгроСоюз».

Народний депутат України Володимир Альохін нагадав, що указ Президента надає можливість усім селянам вирішувати, як далі бути. І тут підвівся Володимир Титаренко — як мені пояснили у селі, — сміливець.

— Не кидайте нас, Володимире Іллічу, — звернувся він до депутата. Виручайте!

Далі Титаренко нагадав односельцям, що весь Синельниківський район давно уже привабливий для порядних інвесторів. Були вони і в Миролюбівці, у якої нині жодної копійки за душею для початку польових робіт.

Отак спонтанно виникли «нові» збори власників понад трьохсот земельних паїв. З головуючим Віктором Котелевським, який головував і на «попередніх», з секретарем і протоколом. Ці збори й проголосували за пропозицію Володимира Титаренка. Миролюбівська сільська рада дала згоду на вхід до складу КСП «альтернативної» ініціативної групи з реформування господарства. Точніше, з утворення нового кооперативного сільгосппідприємства. Уже в найближчі дні вирішили підготувати всі необхідні організаційно-юридичні документи, негайно зібратися вдруге, щоб прийняти, поки ще не пізно, остаточне рішення. Але назад уже не відступати. Спиратися й на підтримку свого депутата Володимира Альохіна.

Дуже складна річ — земельна реформа. Сільська номенклатура тисне, прагне й далі хазяйнувати. Хоч і не вміє. Куди селянинові податися з усім своїм паєм?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

До 55-річчя Перемоги

Двадцята атака...

Почесного залізничника країни, машиніста-пенсіонера локомотивного депо ст. Христинівка, що на Одеській залізниці, Олександра Титовича Лінчука знають не тільки на Черкащині, а й за її межами. Та й як не знати людину, груди якої прикрашає багато нагород за бойові і трудові подвиги, серед яких Золота Зірка Героя Радянського Союзу.

Олександр Титович — людина, яка не любить про себе розповідати, але іноді зважує на прохання і вступає у відверту розмову, яка не так давно між нами і відбулася.



О. Лінчук.

Почалося визволення України. Гвардійська стрілецька дивізія, в якій воював старший сержант, командир обслуги станкового кулемета Олександр Лінчук стрімко форсувала Сож і вийшла на берег Дніпра.

По той бік на схилах Славутича в чагарниках метушилися фашисти. Група наших бійців зайняла вигідну позицію у плавнях серед густого верболозу. Нашвидкуруч зв'язали плоти. Перед світанком почали переправлятися. Коли були на середині Дніпра, над рікою повисли освітлювальні ракети, ворог відкрив шалений вогонь. Вибухова хвиля вдарила у пліт, на якому переправлялась кулеметна обслуга Лінчука. Лінчук і другий номер Гусєв опинилися у воді і з усіх сил попхали пліт до берега.

Зав'язався короткий, але запеклий бій за плацдарм. Всі, хто добрався до берега, одним ривком кинулися до ворожих траншей і захопили їх. Лінчук і Гусєв, незважаючи на те, що під час переправи не стало першого і третього номерів обслуги станкового кулемета, вибрали надійну позицію, встановили вогневу точку. Засипаючи гітлерівців свинцевим градом, кулеметники водночас швидко попереносили з плоту боєприпаси, ручний кулемет.

Так почався перший день боїв на невеличкому плацдармі. Не раз і не два піднімалися гітлерівці в психічні атаки, намагаючись скинути сміливців у Дніпро, але їх зустрічала злива куль.

Бій не вщухав і вночі. А вранці наступного дня на захисників плацдарму обрушився концентрований артилерійський удар. Здавалося, не залишилося клаптя землі, де б не розірвався снаряд чи міна. Становище ускладнювалося ще й тим, що фашисти, безперервно обстрілюючи ріку й протилежний берег, не давали перекинути на плацдарм свіжі сили. Проте ворожі атаки кожний раз захлиналися.

Чорним крилом огорнула плацдарм ще одна ніч. Чомусь стало тихо. Коли ракета яскраво освітила все навколо, Гусєв висунувся з-за кулеметного щитка, щоб уважніше роздивитися, чи не підповзають гітлерівці, чи живі сусіди праворуч і ліворуч. «Мабуть, ми тільки вдвох залишилися», — промовив. І тут почувся тріск розривної кулі. Другий номер важко зсунувся в окоп. Припав Олександр до його грудей, прислухався — серце билось, але поранений у голову був знепритомнів. Нашвидкуруч перев'язав його і припав до кулемета, готовий зустріти ворожу вилазку нищівним вогнем. А голову свердлила одна думка: «Невже сам залишився?» Навколо панувала ніч, мовчала непробудна тиша. Навіть вороги притихли. «Чекають світанку, боягузи!» — зловтішно прошепотів Лінчук.

...Розвиднилося. Серед чагарників замиготіли постаті гітлерівців. «Головне — витримка, — наказував собі Лінчук, — не видати себе, підпустити якнайближче... Ну, пора». Сипонув кулеметною чергою. Серед гітлерівців — замішання, розгублені крики і зойки. Кинулись назад.

Та більше ніхто по них не стріляв. І фашисти зразу ж збагнули, що захисників плацдарму дуже мало. Чим видніше ставало надворі, тим шаленішими ставали їхні атаки. А Лінчуку, синові й господареві цієї землі, хіба ж можна відступати?

І він поливав вогнем гітлерівців, які піднялися, мабуть, уже в двадцяту атаку.

Олександр Лінчук вистояв у тому нерівному бою. Нищив ворогів кулеметним вогнем, гранатами... Доки не підійшла підмога. Дніпро форсували роти, батальйони, полки. Сімдесят дві години героїчного бою сміливців на плацдармі, особиста мужність і відвага Олександра Лінчука визначили успіх цієї операції. За цей подвиг вісімнадцятирічного воїна і було удостоєно високого звання Героя Радянського Союзу.

Петро МУМРЕНКО,
учасник війни, ветеран праці.

Київ.

Солдатські історії

(Початок на 1-й стор.).

Згадайте, виокреміть якийсь епізод, опишіть чи надиктуйте рідним або зверніться до корпункту газети у вашому регіоні, щоб допомогли написати. І надсилайте до редакції з поміткою на конверті «Солдатські історії».

Десять кращих розповідей безпосередніх учасників бойових дій буде відзначено преміями по сто гривень кожна.

Згадайте, будь ласка, себе молодих — звісно, не заради тієї скромної премії, а заради своїх почуттів, своєї молодості. Коли найбільше хотілося жити, але треба було іти в бій. Бо йшлося про рідну землю.

І було і героїчне, і ліричне, і навіть кумедне, а найбільше — трагічне. Згадайте, будь ласка.

Офіційно

УКРАЇНА
ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ
ПОСТАНОВА

3 березня 2000 року м. Київ № 23

Про визнання обраним та реєстрацію Хазана В. Б. народним депутатом України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

Верховна Рада України 22 лютого 2000 року припинила достроково повноваження народного депутата України Шевчука Олега Борисовича, обраного в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від Партії Зелених України, у зв'язку з поданням особистої заяви.

Відповідно до частини першої статті 49, статті 44 Закону України «Про вибори народних депутатів України», пунктів 17, 18 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» та враховуючи результати виборів народних депутатів України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, що відбулися 29 березня 1998 року, Центральна виборча комісія *постановляє:*

1. Визнати обраним та зареєструвати Хазана Віктора Борисовича, 1947 року народження, завідуючого відділом соціально-економічних і ресурсних проблем переходу регіонів до стійкого розвитку Інституту проблем природокористування та екології Національної академії наук України, проживає у м. Дніпропетровську, члена Партії Зелених України, народним депутатом України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від Партії Зелених України, внесеного до списку кандидатів у народні депутати України від цієї політичної партії за № 20.

2. Опублікувати цю постанову в газеті «Голос України», надіслати Дніпропетровській обласній раді для оприлюднення в місцевих засобах масової інформації.

Голова
Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

УКРАЇНА
ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ
ПОСТАНОВА

6 березня 2000 року м. Київ № 27

Про визнання обраним та реєстрацію Фесенка К. Г. народним депутатом України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

Верховна Рада України 2 березня 2000 року припинила достроково повноваження народного депутата України Марчука Євгена Кириловича, обраного в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від Соціал-демократичної партії України (об'єднаної), у зв'язку з поданням особистої заяви.

Відповідно до частини першої статті 49, статті 44 Закону України «Про вибори народних депутатів України», пунктів 17, 18 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» та враховуючи результати виборів народних депутатів України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, що відбулися 29 березня 1998 року, Центральна виборча комісія *постановляє:*

1. Визнати обраним та зареєструвати Фесенка Костянтина Григоровича, 1947 року народження, інженера, пенсіонера, першого заступника секретаря Донецького обласного комітету Соціал-демократичної партії України (об'єднаної), проживає у м. Горлівці Донецької області, члена Соціал-демократичної партії України (об'єднаної), народним депутатом України в багатомандатному загальнодержаному виборчому окрузі від Соціал-демократичної партії України (об'єднаної), внесеного до списку кандидатів у народні депутати України від цієї політичної партії за №21.

2. Опублікувати цю постанову в газеті «Голос України», надіслати Донецькій обласній раді для оприлюднення в місцевих засобах масової інформації.

Голова
Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

Чорнобиль — чотирнадцяте коло

«Хто перебуває поміж живих, той має надію».
Книга Еклезіястова, 8,9.



I. Чотирнадцяте коло минає з квітня 86-го, але сказати, що люди «призвичаїлися», — не можна.

Досить звернутися до головних лікарів Поліської, Іванківської, Вишгородської, Бородянської та Макарівської лікарень Київщини, щоб переконатися: захворювань побільшало. Домінують хвороби органів дихання, ендокринні патології, гіперплазія щитовидної залози, інфекційні патології і особливо хвороби крові та кровотворних органів.

Чи можна хоча б частково захиститися? Безперечно. Для цього треба забезпечити людей повноцінним харчуванням та ліками, максимально зменшити контакт з усім, що містить у собі радіонукліди. Однак, щоб придбати повноцінне харчування та медикаменти, потрібні гроші. Селяни ж не одержують зарплату 3—4 роки. А в якій з наших лікарень (за винятком сільських та центральних районних) лікують без додаткового, м'яко кажучи, стягнення грошей? Ми безповоротно втратили безоплатне лікування. Але й до платного не дійшли. Невже нема виходу? Є. Держава має взяти на себе медичний захист чорнобильців та інших громадян. Водночас потурбуватися про умови життя хворих і тих, хто поки що не хворіє, однак живе в умовах, що сприяють захворюванню. Скажімо, ще сотні сімей мешкають у зонах відчуження та обов'язкового безумовного відселення. Хоча в розпорядженні Кабміну від 19 липня 1999 року № 690-р зазначено: «МНС, Мінфіну, Київській облдержадміністрації під час щорічного формування проектів державного та обласного бюджетів передбачити видатки на виконання цього розпорядження» (тобто розпорядження про відселення).

Десятки сімей у Бородянському та Макарівському районах чотирнадцятий рік мешкають по дві сім'ї в будиночках, розрахованих на одну. Десятки інвалідів-чорнобильців з Поліського, Іванківського, Вишгородського, Бородянського та Макарівського районів понад десять літ чекають відселення чи поліпшення житлових умов.

На мій лист з цього приводу начальник управління захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС Київської облдержадміністрації Микола Приймаченко відповів:

«Повідомляємо, що Чорнобильською програмою поточного року не передбачено зведення житла для розселення сімей, які по евакуації поселені по 2—3 сім'ї в один будинок.

Зведення житла для цієї категорії потерпілих громадян прогнозується на 2000 рік».

Поки зводили Славутич, будівельники жили поруч, у нашвидку побудованих (з щитів) будинках селища Лісного. Термін експлуатації будиночків — сім років. Минуло тринадцять. Вони руйнуються. А мешкають у селищі близько 1500 чоловік (третина — діти). Холод. Темнота. Щурі розкошують.

Ось що написав мені 9 грудня минулого року міський голова Славутича Володимир Удовиченко: *«Незважаючи на доручення Кабінету Міністрів ще від 6.11.97 р. №21633/05 та ваші неодноразові запити, Міненерго ігнорує вирішення питань щодо фінансування програми відселення с. Лісне.*

Стан будівель селища погіршився. Крім того, двічі на день відключається електроенергія, що зупиняє подачу тепла, води.

Заходи, які приймає виконком по відселенню мешканців з с. Лісне, недостатні у зв'язку з відсутністю коштів. З передбачених 13,95 млн. гривень не виділено нічого.

Ситуація в селищі надкритична, що може призвести до соціального вибуху.

Прошу вас посприяти виділенню коштів для переселення мешканців с. Лісне.»

Безперечно, розглядати справи Лісного чи Славутича треба в тандемі з проблемами ЧАЕС та об'єкта «Укриття».

II. На жаль, не вирішена проблема газифікації населених пунктів «чорнобильських» районів.

16 грудня 1999 року на сесії Вишгородської райради депутати гостро ставили питання про газифікацію села Пірново та завершення її в селі Демидів. Хоча в десятках інших сіл району про газ люди лише мріють.

Те саме і в багатьох селах Іванківського, Бородянського та Макарівського районів. У півтора десятках сіл Іванківщини газифікацію здійснено на 50—90 відсотків. Цей довгобуд триває понад шість років. І кінця не видно. На мій лист до тодішнього прем'єр-міністра В. Пустовойтенка щодо завершення газифікації сіл Станішівка, Воропаївка та Рокитна Слобода Іванківського району, які належать до зони гарантованого (добровільного) відселення, надійшла відповідь: *«За дорученням Кабінету Міністрів України від 09.12.99 №26935/18 розглянуто Ваше звернення... Листом від 10.12.99 2 016248 МНС запропонувало Київській облдержадміністрації з виділенням їй розподілом від 09.12.99 року на фінансування капітальних вкладень 1,6 млн. грн. не менше 150,0 тис. грн. спрямувати для розрахунків за виконані роботи з газифікації зазначених сіл.*

Вказане питання знаходиться на контролі в міністерстві.

Заступник міністра».

У зв'язку з тим, що МНС заборгувало Іванківському району за роботи з газифікації близько 600,0 тис. грн., звернувся до міністра згаданого міністерства Василя Дурдинця щодо збільшення суми на погашення боргу. Він погодився подвоїти виділену суму.

На один із моїх запитів я одержав відповідь з МНС: *«За домовленістю з Київською облдержадміністрацією у 2000 році планується закінчити відселення із зони відчуження та розселити громадян, які проживають по 2—3 сім'ї в одному будинку.*

Що стосується школи у с. Володарка, то її спорудження передбачено Чорнобильською будівельною програмою на 1999 рік. Фінансування будівництва здійснюється Київською облдержадміністрацією, яка в межах області є головним розпорядником коштів, що спрямовуються на спорудження об'єктів, пов'язаних з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи, та соціального захисту населення.

Питання про продовження у 2000 році будівництва шкіл у селах Шпилі Іванківського району та Пісківка Бородянського району, а також лікарні та медучилища в селищі Макарів попередньо обговорено з Київською облдержадміністрацією. Остаточне рішення щодо обсягів капітальних вкладень по зазначених об'єктах буде прийнято після затвердження Верховною Радою Закону України «Про Державний бюджет України на 2000 рік».

III. Повторюю, минає чотирнадцятий рік після атомної катастрофи, але ми не спромоглися видертися з-під її завалів.

Приміром, понад десять років після катастрофи працювали люди в Поліському комбінаті комунальних підприємств. Старалися. Дарма що трудилися в зоні обов'язкового відселення. А за три останні роки зарплату так і не одержали. Ще рік і інфляція з'їсть навіть копійки. Лише після депутатського запиту на адресу В. Пустовойтенка одержана відповідь про те, що Київська облрада 14 жовтня 1999 року надала дозвіл Управлінню житлово-комунального господарства облдержадміністрації ліквідувати Поліський комбінат комунальних підприємств, створити ліквідаційну комісію, яка подбає про погашення заборгованості.

Одна з найістотніших проблем моїх виборців — працевлаштування. Адже дрібна промисловість у моєму сільському окрузі і колись не була флагманською, а тепер практично зникла. Сільське господарство лежить: і підняти нема сил, і кинути совість не дає. Отак і рвуть жили селяни в КСП, четвертий рік без копійки. Молодим давно в селі роботи нема. Та й місту вони не потрібні. Тут своїх безробітних вистачає.

Мабуть, пора перелаштовуватися на інші виробничі відносини. І що б хто не казав, а землі потрібен власник, добрий господар. Україна приречена стати могутньою аграрною державою. Але вона не може здійснити цю святу місію без Полісся — краю славних колись картоплярів, льонарів та тваринників.

Іван КІРІМОВ,
народний депутат України, заслужений журналіст України.

У Рахунковій палаті ВР України

Корупція, брат, корупція

Фонд державного майна проводить приватизацію і, звісно, одержує за це гроші. За останні два роки ця сума перевищила 1 млрд. гривень.

Як і треба сподіватися, гроші поповнили держбюджет. Поповнити поповнили, але чомусь не прямою дорогою, а завулками, городами та в об'їзд. Річ у тім, що п'ять відсотків коштів, отриманих від приватизації державного майна, виділяють на реалізацію цієї програми. Правильно виділяють, бо хто буде задарма працювати. Для цього, хоч і з заковикою — без необхідного тендера, — було залучено банк «Фінанси та кредит».

Постає запитання: до чого тут об'їзди та завулки? До того, шановний читачу, що банк «Фінанси та кредит» був «залучений» не тільки на згадані п'ять відсотків, а й для обслуговування всіх коштів позабюджетного Державного фонду приватизації. Фонд держмайна не перевів ці рахунки до Держказначейства, а Кабмін та Мінфін не стоокі і не сторукі, щоб усе бачити. Хіба можна, мовляв, поставити у кожному завулку міліціонера.

Відтак за умов гострого бюджетного дефіциту Мінфін не мав доступу до належних йому коштів, зате в комерційних банках залишки цих грошей «крутилися» в межах від 244 млн. грн. до 467 млн. грн.

«Крутяться, крутяться», — радо обмінюються інформацією банківські службовці.

«Корупція, брат, корупція», — з натхненням, як рядок з державного гімну, декламують службовці іншого рангу.

Висновки та пропозиції з перевірених фактів Рахунковою палатою надіслано до Верховної Ради і Кабміну.

Анатолій КАРАСЬ.

Ми ще маємо шанс...

Щороку на пустелю перетворюється 6 млн. гектарів землі

У Стокгольмі 5 червня 1972 року відкрилася конференція ООН з охорони навколишнього природного середовища. Це був перший всесвітній форум з цієї проблематики на міжнародному рівні. Конференція прийняла рішення, що підтримала Генеральна Асамблея ООН, — надалі відзначати 5 червня як Всесвітній день охорони природи.

Конференція підтвердила Декларацію принципів та план заходів. Перший документ визначив принципи відносин у державі в галузі охорони довкілля. Це — повага до суверенітету інших держав, їх право на використання природних ресурсів у межах суверенної території, обов'язок держав враховувати екологічні інтереси сусідів. Дуже важливим було закріплення принципу «забруднювач платить», який полягає у відповідальності за заподіяну шкоду.

Сьогодні спостерігається наступ цивілізації на природу: вирубають ліси, міліють ріки, розширюються пустелі. Руйнування озонового шару, нестача питної води, загазованість атмосфери, хімічне і біологічне та радіаційне забруднення водних ресурсів, радіоактивне забруднення довкілля, вичерпання природних ресурсів, проблема екологічної чистоти харчових продуктів — ось деякі з глобальних екологічних проблем. Саме погіршення екологічної ситуації у світі обумовило проведення цієї конференції. Думка про її проведення була висловлена ще у 1967 році на XXII сесії Генеральної Асамблеї ООН. Рішення про проведення конференції прийнято у 1968 році на сесії Генеральної Асамблеї ООН. Сама підготовка конференції тривала 4 роки. Це була перша міжнародна конференція з цього питання.

А вперше вчені заговорили про необхідність охорони природи ще у 1913 році на організованій з ініціативи Швейцарії Всесвітній конференції біологів. За наступні 50 років проведено 500 конференцій. Але Стокгольмська конференція була перша міждержавна, завдяки якій було встановлено відповідні юридичні зобов'язання для держав.

Останнім часом лунає багато загальної агітації та залякувань стосовно вимирання нації чи екологічної катастрофи світового масштабу, тобто про такий собі екологічний армагеддон. Але ми народжуємо дітей, радіємо внукам. Будьмо реалістами. Проблему не треба перебільшувати. Однак вона є.

Сучасний світ характеризують велетенські темпи експлуатації природних ресурсів. Якщо за весь час розвитку цивілізації людство використало 80—85 млрд. тонн палива, то половина цього обсягу припадає на останні 20—25 років. (Обсяг промислової продукції подвоюється кожні 10 років). Питома вага нафти у паливно-енергетичному комплексі нині становить 44%, природного газу — 18%, вугілля — 35%. За оцінкою енергетиків, запасів цього органічного палива (вугілля, нафти, газу) на рівні прогнозованого до 2000 року спалювання вистачить на 150 років. Але вже до 2035 року 90% усіх відомих світових запасів нафти і газу буде вичерпано. Отже, не віднайшовши нових екологічно безпечних джерел енергії, людство стане перед загрозою енергетичної кризи.

Серйозна проблема — забруднення атмосферного повітря. Звичайно, японські автомати, в яких можна вдихнути ковток чистого повітря, — вигадка або жарт когось з кореспондентів. Але стан атмосфери таки значно погіршився. Щорічно промислові підприємства і транспорт викидають близько 145 млрд. тонн оксиду сірки, 250 млн. тонн пилу, майже 1 млн. тонн сполук свинцю, десятки тисяч тонн фтористих і хлористих сполук. Часто випадають кислотні дощі.

Тепер спалюють майже 2 млрд. тонн вугілля щорічно. В атмосферу викидають мільярди тонн вуглекислого газу та інших речовин. Наземних рослин та планктону океанів уже не вистачить для засвоєння такої великої кількості вуглецю. В атмосфері планети швидко накопичується вуглекислий газ (0,4% на рік), шкідливі гази — метан, оксиди сірки, азот, фтористо-хлористі вуглеводневі сполуки (30% на рік). З 1860 до 1985 року в результаті спалювання органічного палива в атмосферу потрапило 165 млрд. тонн вуглекислого газу, його вміст зріс на 30%, до того ж лише за 1959—1995 рр. — на 9%.

За сучасних темпів спалювання до 2010 року кількість вуглекислого газу в атмосфері може сягнути 10 млрд. тонн. А це загроза парникового ефекту, за якого атмосфера безперервно нагріватиметься, що, зрозуміло, призведе до танення льодовиків і підвищення рівня Світового океану. За 100 років Світовий океан піднявся на 10—12 см, але за парникового ефекту ця швидкість зросте в десять разів. Другий можливий наслідок парникового ефекту — окислення земель. Щороку вже тепер на пустелю перетворюється 6 млн. гектарів землі.

Зростання виробництва і використання холодильників і кондиціонерів призводить до руйнування озонового шару. Холодильники і кондиціонери вміщують фреон, викиди якого руйнують озоновий шар, а основна функція останнього — охорона Землі і людей від згубного впливу ультрафіолетового проміння з космосу. Озоновий шар руйнується під впливом фреону, хлору, вуглецю, які виділяють холодильні установки, автомобілі. Відомо, що в окремих місцях товщина озонового шару над густозаселеними територіями зменшилася на 3%. На думку вчених, скорочення озонового шару на 1% призводить до зростання кількості захворювань на рак на 6%.

Проблема чистої питної води є однією з глобальних. Одна людина витрачає в середньому на добу 150—200 літрів води. Деякі країни взагалі не мають власної питної води і користуються привізною. Спроба розв'язати цю проблему шляхом транспортування айсбергів була безуспішна. Тільки для зрошення тепер потрібно 20% поверхневого стоку. Світовий океан вкриває п'яту частину поверхні планети. В нього щороку стікають 5 тис. тонн ртуті, 50 тис. тонн ДДТ.

Україна — лісова держава. Але ми знаємо багато випадків нещадного вирубування лісів. Чи вистачить лісу нашим нащадкам? За всю історію людства територія лісових масивів скоротилася на 60—65%. Щороку від вирубок та пожеж гине 11 млн. гектарів лісів. За оцінками експертів, лісистість планети в період з 50-х до 70-х років скоротилася вдвічі — з 50 до 25 млн. квадратних кілометрів.

Більша частина території України колись була вкрита лісом. Тепер рівень лісистості становить усього 14,5%. Порівняйте: у ФРН лісом вкрито більш як 42% території, у Росії, Білорусі — майже 40%. При цьому ми і надалі залишаємося експортерами деревини.

Екологічна ситуація в Україні нині дуже складна. Причини — не тільки аварія на Чорнобильській АЕС, застарілі технології, зношені основні фонди підприємств і організацій, висока розораність ґрунтів, а й передусім нераціональне господарювання. Для прикладу — рівень розораності сільськогосподарських угідь становить 71%. Це один з найвищих показників не тільки у Європі, а й у світі. Однак не тільки економічні проблеми, а й недосконала технологія сільськогосподарських робіт, брак мінеральних та органічних добрив, недостатнє використання високоврожайних сортів сільгоспкультур обумовили появу продовольчої проблеми.

За останні роки у нас дещо знизилися рівні забруднення повітря. Це скоріше результат простоювання деяких заводів, ніж поліпшення природоохоронної роботи. Адже треба нагадати, що в 50 містах України мешкання людей пов'язане з ризиком для життя і здоров'я через забруднення довкілля.

Відомо, що стан здоров'я людей на 50% залежить від екологічних чинників. Про здоров'я нашого народу промовисто свідчить таке: серед підлітків допризовного віку тільки 25—30% практично здорових юнаків. Приблизно така сама ситуація і серед дівчат. Звичайно, згубний вплив на стан здоров'я та життя людей мають і наслідки Чорнобильської аварії. Це і недоношені, і хворобливі діти, і велика смертність серед осіб, які мешкають у районах, що зазнали радіоактивного забруднення в результаті аварії на ЧАЕС. А це більш як половина областей України. Досить сказати, що в Україні за останні 9 років народилося на 1,8 млн. людей менше, ніж померло.

Ми всі в боргу перед нашими дітьми. Адже за розв'язанням проблем з хлібом насущним ми забули про екологію майже на всіх рівнях суспільно-політичного життя. Ми втрачаємо прекрасний шанс заміни застарілого обладнання на заводах і фабриках, які нині приватизуються, недостатньо використовуємо для екологічних потреб іноземні інвестиції.

Треба, щоб екологічні проблеми, екологічні пріоритети стали домінуючими під час прийняття всіх державних рішень, законів, постанов уряду, укладення екологічних договорів, призначення кадрів. Ми ще маємо шанс виправити ситуацію!

Василь КОСТИЦЬКИЙ,
народний депутат України.

Виконуй указ, а відповідатимеш за законом

Конфліктних ситуацій безліч

Парламентська опозиція: точка зору

3 грудня 1999 року підписано Указ «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки».

На перший погляд, він справді розвиває основоположні статті Конституції, а також чинних законів. Указ містить вказівки для Кабінету Міністрів, що саме треба негайно зробити.

Але коли уважно вчитаєшся у зміст указу та у зміст законів і статей Конституції, на які посилаються автори, то постає ціла низка запитань. На догоду кому і з якою метою проводиться чергова термінова шарпанина на селі? Що вона дасть народові України? І чому на Верховну Раду знову спрямовують стріли розробники указу, мовляв, вона — головне гальмо у здійсненні реформ?

Розплющіть очі, побувайте на місцях і переконаєтеся, що, крім додаткових витрат на переоформлення вивісок, виготовлення штемпелів і печаток та бланків, нічого не міняється.

А тепер кілька конкретних порівнянь указу і законодавчих актів. У констатуючій частині указу записано: «З метою реалізації державної аграрної політики, прискорення реформування та розвитку аграрного сектора економіки на засадах приватної власності відповідно до частини четвертої статті 13 та керуючись статтею 102 Конституції України постановляю...».

А в частині четвертій статті 13 зазначено: «Держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності (не лише приватної. — **В. С.**) господарювання, соціальну спрямованість економіки. Усі суб'єкти права власності рівні перед законом». То чому ж у першому пункті постановчої частини виконавчу вертикаль зобов'язано до квітня 2000 року розпаювати сертифікованих власників землі, які й сьогодні об'єднані в різні формування, і щось створити виключно на приватній власності? Хіба так записано в Конституції?

За статтею 102 Конституції України Президент України є гарантом прав і свобод людини. А в статті 1 Закону України "Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві" йдеться: «Надання агропромисловим товаровиробникам права вільного вибору форм власності і напрямів трудової та господарської діяльності». Пишемо одне, поіншому робимо.

Яким чином приватний власник землі може взяти майновий пай, з огляду на те, що в переважній більшості КСП основні фонди зношені до такого рівня, що їхня вартість не покриває кредиторської заборгованості господарств? А Закон України «Про колективне сільськогосподарське підприємство» в статті 33 тлумачить, що паї членів підприємства видаються їм натурою або грішми чи цінними паперами після задоволення претензій кредиторів. Як то кажуть, «два білих, а третій, як сніг».

Не переказуватиму ще значну кількість колізій, які виписано в «доленосному» указі.

Але як бути з фермерськими господарствами, котрим виділено наділи, вдесятеро більші від середньої частки? Яка буде на це реакція пайовиків? Як бути з тими фермерами, що взагалі не мали права на земельні наділи в тому чи тому господарстві? А в якому стані залишаться селяни, котрі живуть і працюють на землях, забруднених радіоактивними викидами після аварії на Чорнобильській АЕС? А як розпаювати ті кошти, що вкладені в соціальну інфраструктуру на селі (школи, дитячі установи, об'єкти медичного обслуговування, дороги, водо- й газоканалізаційні, комунікаційні об'єкти тощо)? Їх теж розпаювати чи подарувати для розтягування сільським радам, громадам, вуличним комітетам?

А як бути з багаторічними насадженнями, лісами?

А з переробними галузями АПК?

А з житлом, яке приватизоване і за вартістю перевищує вартість майнових паїв?

Життя ставить запитання, на які ані указ, ані урядові постанови, якщо їх буде прийнято, просто неспроможні дати відповіді. Ось один приклад.

На Херсонщині у Цюрупинському районі є село Виноградове, де розташоване АТ «Таврійське». В акціонерному товаристві — 10 тисяч га землі, в т. ч. 4,5 тис. га зрошення, 1000 працюючих та 700 пенсіонерів.

У 1990 році колгосп мав: 25 тис. овець, 7 тис. свиней, 7 тис. голів ВРХ, в т. ч. 1200 корів; виробляв: 2400 тонн молока, 800 тонн м'яса, 93 тонни вовни, 16 тис. тонн зерна, 12 тис. тонн кавунів, 1,2 тис. тонн картоплі, 1 тис. тонн насіння соняшнику, 2 тис. тонн овочів тощо. У нього було: 150 тракторів, 24 зернових комбайнів.

Залишилося на 1 січня 2000 року: 260 корів, з 75 тракторів — справних 4. На 1 січня 2000 р. господарство має: 7 млн. грн. боргу, переважно перед приватними фірмами; 15 тис. тонн боргу зерна та 1 тис. тонн насіння соняшнику.

Під час паювання члени колективу та пенсіонери отримали сертифікати по 5,6 га.

Отже, отримавши пай (і навіть акт землекористування), «отримуєш» боргу близько 7 тис. грн., понад 8 т зерна та 500 кг насіння соняшнику.

У заставі вся техніка, навіть газова котельня, яка опалює школу та будинок культури.

На зернотоку насіння соняшнику — просто неба. Охороняють його і фермери, і члени АТ. Питання спірне, й одна група людей не дає другій розпорядитися насінням. А грошей, щоб розв'язати в судовому порядку питання, в жодної сторони немає.

Ще одна цікава ситуація: акціонерне товариство готове передати сільраді дитсадок, але не може, бо треба платити за це 37 відсотків від суми оцінки приміщення. Якби був колгосп, платити було б не треба. З самого початку приватна власність створює проблеми на порожньому місці. Ні указ, ні законодавство їх не врегульовують. І таких неузгоджень, таких конфліктних ситуацій на селі президентський указ створює безліч.

Сьогодні не треба штовхати селян на чергові тоталітарні реорганізації. Законодавче поле в АПК треба вдосконалити і дати в ньому простір для хліборобської ініціативи. Слід створити паритет цін на сільгосппродукцію, на державному рівні матеріально підтримати і морально возвеличити хліборобську працю.

Василь СІНЬКО,
народний депутат України.

Щороку від вирубок та пожеж гине 11 млн. гектарів лісів

У номер

■ **Рівне**

Голодують діти–інваліди

У Костополі спецшколу-інтернат, де навчають і виховують хворих на церебральний параліч та дітей з вродженими вадами здоров'я, свого часу називали «санаторна». Умови, які тут були, цілком виправдовували таку неофіційну назву. Однак останнім часом те слово звучить, як знущання над цими обділеними долею дітьми. Адже тут, повідомили в корпункт «Голосу України» на Рівненщині, все змінилося... Наша кореспондентка відгукнулася на дзвінки читачів і побувала в цій школі. Те, в яких умовах виживають діти, справило гнітюче враження. І найперше —харчування. Обідньої пори на столах негусто: розсольник, у якому лише трохи картоплі, каша ячнева з буряком, засмажені олією, та невеличкий шматочок хліба, чай без цукру. До речі, цього дня, як, зрештою, і в інші, дітей не балували делікатесами: на перший сніданок був шматочок хліба і чай без цукру (його тут немає вже кілька місяців, минулого тижня були перебої і з хлібом), на другий сніданок, який аж о 12-й годині — пісна ячмінна каша, шматочок огірка, хліба і чай без цукру. Вечеря теж не відзначалася різноманітністю: борщ (без м'яса, звичайно, «поляканий» олією), хліб і знов-таки чай без цукру.

Такими харчами вдається на годину-другу втамувати голод. Тож на уроках діти, особливо старшокласники, з нетерпінням чекають, коли їх покличуть до їдальні. Тому нерідко телефонують до батьків, просячи харчів. До речі, у школі діти з Рівненської, Волинської, Тернопільської, Івано-Франківської областей.

— За роки роботи ще такої скрути з харчами не було, — каже працівниця їдальні Тетяна Ковальчук. — Раніше меню була багате: овочі, фрукти, масло, м'ясо, молоко. А тепер щоразу голову ламаємо над тим, що дати дітям.

Вчителі та вихователі не можуть спокійно дивитися на голодних дітей і несуть з дому варення, хліб, хто що має. Як сказав мені один хлопчик, діти виглядають своїх вихователів із вікон, якщо ті йдуть з торбинкою.

Щоправда, час від часу сюди навідувалися благодійники, в основному, з регіональних місій, привозили «гуманітарку», трохи ліків. Але останнім часом про інтернат ніби забули. І не лише благодійники, а й влада.

— Бо фінансують школу з обласного бюджету вкрай погано, — каже директор Іван Бабін. — На місяць на харчування дітей нам потрібно 5425 грн., у січні одержали лише 1399, у лютому — 3569.

На думку Івана Бабіна, становище можна було б поліпшити, якби школу фінансували безпосередньо з облфінуправління.

Олександра ЮРКОВА.

■ **Одеса**

І зі сміху користь буває..

СЬОГОДНІ в Одеському театрі музичної комедії ім. М. Водяного гумористи Олег Филимонов, Яніслав Левінзон, Олег Школьник, Валерій Хаїт, Михайло Мишин, Семен Альтов, Ігор Іртеньєв, Аркадій Інін, Вадим Жук, Віктор Шендерович та Юрій Рост за участі інструментального квартету «Гармонії світу» дають благодійницький концерт «Сміх без антракту». Зазвичай такі гумористичні «залпи» бувають в Одесі хіба що під час «Гуморини» 1 квітня. Однак нинішній концерт, окрім традиційної мети —смішити публіку, має ще й благородну: виручені кошти будуть передані на потреби Центру реабілітації дітей-інвалідів, що вже кілька років діє у приморському місті на вулиці Пушкінській.

■ **Фотофакт**

В Українському домі проходить виставка художніх творів американського скульптора українського походження Міртали Сергіївни Пилипенко. Скульптура «Проекція в буття». Бронза

Фото Юрія ВЕНГЕРЕЩА.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

«Про присудження Національної премії України імені Тараса Шевченка»

На підставі подання Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка **постановляю:**

1. Присудити Національну премію України імені Тараса Шевченка 2000 року:

ГНАТЮКУ Івану Федоровичу, письменнику, — за книгу «Стежки-дороги»;

КАЛЮТІ Вілену Олександровичу, кінооператору-постановнику (посмертно), — за кінооператорські роботи останніх років;

КАРАМАНОВУ Олемдару Сабітовичу, композитору, — за Концерт № 3 для фортепіано з оркестром «Ave Maria» і Симфонію № 23 «Аз Ісус»;

НЕЧЕРДІ Борису Андрійовичу, письменнику (посмертно), — за збірку поезій «Остання книга»;

ТИМЧЕНКО Марфі Ксенофонтівні, художниці, — за серію творів народного декоративного малярства;

ЧЕПЕЛИКУ Володимиру Андрійовичу, скульптору, — за пам'ятник М. С. Грушевському в м. Києві;

ШЕКЕРІ Анатолію Федоровичу, хореографу, — за балетні вистави останніх років;

ШЕРЕХУ (ШЕВЕЛЬОВУ) Юрію Володимировичу, літературознавцю, — за книги «Третя сторожа» та «Поза книжками і з книжок»;

ШКУРГАНУ Андрію Семеновичу, артисту, — за концертні програми 1995-1999 років.

2. Установити на 2000 рік розмір Національної премії України імені Тараса Шевченка 25 тисяч гривень кожна.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
9 березня 2000 року.
№ 396/2000.

Врожай тижня

Чому не засіяно? Бо не зорано...

Учора і сьогодні в Одеському селекційно-генетичному інституті та в науково-виробничому об'єднанні «Еліта» триває всеукраїнська нарада аграріїв. Йдеться про непрості проблеми реформування сільгосппідприємств та проведення весняно-польових робіт, які вже розпочалися на півдні країни. Останнє особливо хвилює учасників зібрання. Адже більшість почасти реформованих сільгосппідприємств має вкрай недостатні обсяги пального, насіння, добрив, техніки. Це не дає змоги швидко засіяти... Вже нині можна з сумом констатувати, що чималі земельні площі залишаться не тільки не засіяними, а й не зораними. Вперше за багато років Україна, маючи найкращі в Європі землі, змушена вдатися до імпорту зерна на продовольчі потреби. Невже це стане прикрою тенденцією ще на довгі роки?..

Антикомунізм мовою сили

Протистояння тижня

У четвер група з 11 озброєних молодих людей, у тому числі й одна дівчина, які назвалися членами молодіжної організації «Самостійна Україна», захопила приміщення Компартії України в Києві. Вони вимагали, зокрема, заборони КПУ і виходу України з СНД. Праворадикали замінили червоний стяг національним прапором України і вивісили гасло «Неподільна вільна Україна від гір Карпат до Кавказу», розписали стіни антикомуністичними гаслами. Працівників ЦК, які перебували в приміщенні, було відпущено.

Учасники акції погрожували самоспаленням. Під вікнами весь день чергували загони міліції, пожежники, представники СБУ та Генпрокуратури. Близько першої години ночі праворадикали залишили приміщення ЦК КПУ. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», лідер групи заявив, що головна їхня мета — «домогтися судового розгляду инциденту, і щоб ця справа перетворилася на процес над Компартією та комуністичною ідеологією». Усіх затриманих, які виявилися студентами київських вузів, у тому числі й Київського університету та Києво-Могилянської академії, було відправлено до Печерського райвідділу міліції. За попередньою інформацією МУ МВС у Києві, очолював групу учитель однієї зі шкіл Ватутінського району столиці. Ймовірно, звинувачення буде пред'явлено за статтями «захоплення адміністративного приміщення, зловмисне пошкодження майна і злісне хуліганство».

Співробітники міліції пропускають активістів праворадикальної організації «Самостійна Україна», які виходять з будинку ЦК КПУ в Києві о першій годині ночі у п'ятницю, 10 березня

Фото Віктора ПОБЕДИНСЬКОГО (УНІАН).

Із «Заяви депутатської фракції комуністів у Верховній Раді України з приводу терористичного акту проти Комуністичної партії України

Над країною нависла зловісна тінь фашизму»

9 березня в м. Києві озброєною групою молодиків, що назвали себе «гуртом» «Самостійна Україна», вчинено напад на будинок, де розміщується Центральний Комітет Комуністичної партії України. Вчинено замах на життя державного діяча — незаконно усуненого з посади першого заступника Голови Верховної Ради України, народного депутата України, другого секретаря ЦК КПУ А. І. Мартинюка. Завдано тяжких тілесних ушкоджень працівникам ЦК партії. Дощенту знищено комп'ютерну та іншу оргтехніку, розгромлено всі приміщення, стіни розписано закликами до фізичного знищення комуністів. Дії молодчиків, які неодноразово погрожували підірвати приміщення, поставили під загрозу життя сотень мешканців навколишніх будинків у центральній частині столиці.

На приміщенні Центрального Комітету КПУ було вивішено гасло: «Одна, єдина, нероздільна, вільна, самостійна Україна від гір Карпатських до Кавказу». Серед вимог терористів — заборона Компартії та інших партій, які рішуче відстоюють інтереси знедоленого народу. Припинення діяльності ряду релігійних організацій. Негайний вихід з Співдружності Незалежних Держав. Перегляд відносин з Білорусією та Росією. Заборона використання в Україні російської мови. Реабілітація гітлерівських найманців. Заборона на професію —фактичне вигнання з роботи всіх (навіть колишніх) членів КПУ та КПРС. Ці вимоги є виявом не лише зоологічної ненависті до радянської епохи, а й небезпечною спробою посилити в Україні згубний реакційний курс внутрішньої і зовнішньої політики.

Що стоїть за цим кримінальним терористичним актом? Він став логічним продовженням антикомуністичної істерії, що розгорнута пропрезидентськими силами в країні. Цілком закономірно, що протиправні акції проти Компартії завжди збігаються з черговим наступом на демократію, права і свободи людей. Ми вимушені визнати, що антикомунізм в Україні фактично став державною політикою. Як і на початку 90-х років, брудну роль провокаторів капітал доручив молодим фанатам з правонаціоналістичних сил.

Ми вимагаємо від виконавчої влади припинити розпалювання в країні політичної ворожнечі, інспірування антикомуністичної істерії, натомість зосередити зусилля на подоланні злочинності, розв'язанні життєво значущих для суспільства проблем.

Ми рішуче протестуємо проти спроб піднести на п'єдестал націонал-зрадників, вважаємо, що для цього неприпустиме використання державних засобів масової інформації і владних структур.

Ми вимагаємо від влади нарешті розібратися в тому, яким чином і чому молодому поколінню у навчальних закладах країни прищеплюється ненависть до нашого соціалістичного минулого, формується кримінальна по суті своїй свідомість.

У цей важкий час ми, комуністи, попереджаємо:

Люди! Будьте пильні! На Україну насуває небезпека націонал-фашистської диктатури!

Ми нагадуємо: кожного разу, коли реакція вдавалася до заборони діяльності Комуністичної партії, в біду потрапляв народ, до влади врешті-решт приходили фашисти.

Ми закликаємо тих, кому дороге майбутнє, хто не хоче, щоб Україна на довгі роки поринула у морок ночі, активно висловити свій протест:

Сказати «Ні!» націонал-фашизму!

П. М. СИМОНЕНКО,
керівник фракції.

P. S. Одним подавай простір аж до Кавказу, інші — фашизмом лякають. Кожного разу, мовляв, коли реакція вдавалася до заборони Компартії, в біду потрапляв народ. Залишається одним нагадати, що простір — це кров. Своя кров. І що лізти до чужої хати в українців не заведено. А іншим — про те, що кожного разу, коли до влади приходили компартії (скрізь — збройним шляхом), гинули тисячі і мільйони людей. Масштаби смерті залежали лише від масштабів країни.

Катастрофа: запитань більше, ніж відповідей

Трагедія тижня

Літак злітав. Ось він відірвався від землі. 25 секунд польоту. Раптом різко накренився і зачепив крилом бетонну смугу. Лайнер розвернуло на 180 градусів, і він упав. Почалася пожежа...

На жаль, це не детективна історія. Саме так розбився літак Як-40, на якому з Москви до Києва летіли відомий журналіст і президент холдингу «Совершенно секретно» Артем Боровик, президент концерну «Група Альянс» Зія Бажаєв та два його помічники. Загинули і всі 5 членів екіпажу. Літак належав авіакомпанії «Аеротекс». Ця компанія спеціалізується на перевезеннях VIP-клієнтів.

Коли верстався номер, результати розшифрування «чорної скриньки» ще не були відомі. Опрацьовують дві версії: технічні несправності й теракт. Однак представники компанії «Аеротекс» запевняють, що літак був у належному технічному стані. Російський льотчик, який працює у Шереметьєво й пілотує літаки класу «Як» і побажав залишитися невідомим, в інтерв'ю кореспондентові «ГУ» повідомив: літак Як-40 —один з найбезпечніших літальних апаратів. За 27 років своєї роботи пілотом він не міг пригадати випадку, щоб з технічних причин літак такого класу зазнавав аварії. Незважаючи на те, що літак, на якому летіли Зія Бажаєв та Артем Боровик, був у експлуатації досить тривалий час, він міг би, на думку льотчика, спланувати і сісти на землю, оскільки у нього три потужні двигуни, здатні працювати самостійно. Командир екіпажу С. Якушкін — льотчик 1-го класу, та й весь екіпаж самі професіонали. Важко уявити, що вони могли припуститися такої фатальної помилки.

Агентство ІТАР-ТАКС повідомило: слідча комісія не виявила нічого, що свідчило б про скоєння теракту. Однак, як запевняють очевидці, за секунду до аварії чули гучний удар.

В. о. президента РФ Володимир Путін заявив, що розслідування катастрофи перебуватиме під його особистим контролем. У Москві виникла версія чеченського сліду.

Артем Боровик та Зія Бажаєв надто знані особистості для російського економічного й політичного істеблішменту. Так, Зія Бажаєв брав активну участь у приватизації низки великих українських підприємств, у тому числі Херсонського нафтопереробного заводу. Він активно лобіював свої інтереси в Україні і, звичайно, нажив чимало ворогів. Те, що Зія Бажаєв і Артем Боровик були разом, свідчить: бізнесмен міг попросити інформаційної підтримки у відомого російського журналіста.

Існує ще одна версія: московська радіостанція «Эхо Москвы» повідомила, що метою відрядження Артема Боровика був збір матеріалу щодо ситуації з приватизацією Миколаївського глиноземного заводу. Хоча російські журналісти й не назвали, яка фінансово-промислова група зацікавлена в купівлі контрольного пакету акцій МГЗ, та усім відомо: «Сибірський алюміній» претендує на те, щоб стати господарем миколаївського заводу.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

У комітетах ВР

Зі скасуванням мита згодні не всі

Принаймні Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин не згоден з Кабінетом Міністрів, який передав до парламенту законопроект про визнання таким, що втратив чинність, закону «Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур». Під час дискусії, що виникла довкола цього проекту, депутати висловили чимало критичних зауважень. Перший заступник голови комітету Олег Юхновський зазначив, що скасування мита призведе до низки негативних наслідків. Зокрема, значного скорочення переробки насіння олійних культур на вітчизняних підприємствах, зменшення податкових надходжень до бюджету, зростання внутрішньої ціни на олійно-жирову продукцію, імпорту сирої олії для запезпечення роботи вітчизняних переробних підприємств, зниження купівельної спроможності населення.

Виходячи з цього, члени комітету на засіданні визначили: пропозиції про скасування вивізного мита на насіння олійних культур не обгрунтовано. І хоча крапку над «і» в цьому питанні поставить сесійний розгляд проекту, профільний комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді відхилити кабмінівський законопроект.

Прес-служба Верховної Ради України.

Забута дата забутої війни



Пам'ять тижня

Завтра виповнюється 60 років з дня підписання мирного договору, яким закінчилася радянсько-фінська війна. Її житомирська сторінка особливо трагічна. Саме на Житомирщині дислокувалася 44-та дивізія, яку колись очолював Щорс. У вересні 1939 року дивізію кинули визволяти Західну Україну від поляків, а звідти — прямо на Кольський півострів. Бійці були зовсім не готові воювати в глибочезних снігах за 45-градусного морозу: в бій їх повели в... будьонівках. З величезними труднощами (бувало, що кілометр долали чотири дні) просувалися в глиб фінської території, не зустрічаючи опору. В останній день 1939 року, коли здолали отак 29 кілометрів, фіни підготували «новорічний подарунок»... В котлі Раат дивізію було розгромлено. Хто вцілів від морозу і куль, потрапив у полон, щоб потім, після мирного договору й обміну військовополоненими, опинитися в радянському ГУЛАГу...

Про полеглих на тій війні розповість спеціальний загальноукраїнський том «Книги пам'яті», який вже підготовлено до друку. 1100 прізвищ містить список, переданий для книги робочою групою по Житомирській області. Найбільше в тій далекій країні полягло вихідців із Попільнянського району — більш як триста.

Фіни поставили пам'ятники на місцях загибелі наших бійців. Квіти до них поклали і члени делегацій із Новограда-Волинського — міста, де колись дислокувався один із полків 44-ї дивізії. Тепер Новоград-Волинський дружить з регіоном Фінляндії, в якому йшли ті бої...

Олексій КАВУН.

Житомир.

«Засвіт встали козаченьки...»

Я був кулеметником на Зимовій війні. Для мене ця війна мала виразний український акцент. Часто чув там наші пісні «Ой, при лужку, при лужку», «Засвіт встали козаченьки». З України там були 94-та Молдавська й 44-та Київська (Щорсівська) стрілецькі дивізії. Часом в одному підрозділі воювали земляки-українці з однієї області, навіть з одного села. Хлопці й зодягнені були по-південному, хоч стояла люта північна зима. Багато молодих солдатів замерзли в палатках ще до першого бою. А в боях з 15 тисяч бійців 44-ї дивізії лишилось 1,5 тисячі, а потім Мехліс розстріляв перед строєм старших офіцерів дивізії за «провал операції».

Мені запам'ятався молодий веселий одесит Яша Бреус (пізніше — герой оборони свого рідного міста, в Одесі є вулиця його імені). Взвод Бреуса оточили фіни й запропонували здатися. Бреус ніби погодився, підійшов до противника впритул, кинувся в атаку і вивів взвод з кільця.

1989 року в Ленінграді зустрілися колишні учасники Зимової війни з нагоди її 50-ліття. Заново знайомилися. Наш Іван Салов з Херсона гукнув двох дідів, що стояли нерішуче збоку. «Хлопці, йдіть до гурту, ви з якої дивізії?» — «Ми фіни, солдати Маннергейма!» З'ясувалося, вони воювали там, де й ми. Мало того, пам'ятають відчайдушну контратаку Бреуса!

Їх звали Анті та Урхо. Їм у 39-му було по 19 літ, вони готувалися до чемпіонату світу з лижних гонок, а опинилися на фронті під Хоттіненом. Кажуть: «Це було страшно, ваші солдати йшли хвилями, по трупах, і жодна наша куля не минала цілі. Наш унтер сказав: «Вони з біса хоробрі хлопці, але хтось там у них нагорі з'їхав з глузду!» Потім ми вас оточили, а ви нас перехитрили...»

Отака була зустріч. Ми всі, Анті та Урхо теж, поїхали по місцях боїв. Нам було добре разом, але... Коли проїздили по землях, що після Зимової війни перейшли до СРСР, бачили географічні назви, яких у 39-му тут не було. А тепер, замість красивих фінських назв —наспіх придумані «Комарово», «Советское», «Березовое». Стримані фіни дивилися на це й плакали. Нам теж було сумно, бо ми не бачили й сліду десятків тисяч наших загиблих товаришів. Адже тоді загиблих закопували просто в сніг, так вони і вросли в землю, непоховані.

Григорій ГАРАЩЕНКО, полковник у відставці.

Київ.

Від редакції. Завтра — 60 років з дня закінчення радянсько-фінляндської Зимової війни 1939—1940 рр. Автор цих спогадів після того пройшов ще довгий бойовий шлях — захищав від фашистів Одесу, Севастополь, Сталінград, визволяв Україну.

Кожному по ділах його

Фонд міжнародних премій нагородив золотим орденом Миколая Чудотворця директора підприємства «Дніпромайн» Леоніда Сергієнка.



Цієї високої нагороди раніше були удостоєні такі видатні особистості світу, як мати Тереза, Борис Патон, Лучано Паваротті та інші. Депутат міської ради Леонід Сергієнко добре відомий у Дніпропетровську. Кілька років тому збудована ним фабрика з виробництва шпалер стала процвітаючою фірмою, а марка шпалер «Дніпромайн» відома далеко за межами України. Знають Леоніда Григоровича ще й як чудового організатора, професіонала, як особистість, творчу людину, яка багато уваги і коштів віддає духовному відродженню. Благодійні справи Леоніда Сергієнка торкнулися й Києва. Цього року він закупив потрібні медикаменти і передав їх для лікування людей з психічними захворюваннями, ветеранам Великої Вітчизняної війни Київської лікарні №1.

Нагородження відбулося в Кирилівській церкві. Після літургії настоятель церкви отець Федір вручив Леонідові Григоровичу орден Миколая Чудотворця за благодіяння у нашій країні.

Кожному воздається по ділах його.

Олександр БУРКОВСЬКИЙ. Фото автора.

Оголошення

Комітет харчової промисловості України, колективи об'єднань, асоціацій, концернів і підприємств харчової промисловості висловлюють щире співчуття першому заступнику міністра агропромислового комплексу, голові Комітету харчової промисловості України Сваткову Леоніду Борисовичу з приводу тяжкої втрати — смерті його матері **Варвари Олексіївни.**

XX століття: українські акценти

1951 — 1960

№ 2

Ви бачили «Холодне літо 53-го»?

Звичайно, ведучи розповідь про п'ятдесяті роки, насамперед можна було б знову згадати про Івана Багряного та Олександра Солженіцина, котрі своїми книжками відкрили світу іншу сталінську дійсність — ту, що була захована за офіційним радянським життям. Але звернемось подумки до відомої кінострічки, бо кажуть, що лінше один раз побачити, ніж тисячу разів почути...

Отже, якщо ви бачили той схожий на документальний фільм, розумієте, як вплинула на суспільний клімат України поява на волі в середині п'ятдесятих років сотень тисяч репресованих, котрі свідчили про жахи сибірської імперії ГУЛАГу.

До того ж треба зважати, що тодішні події внутрішнього життя нашої країни розвивалися на тлі загального світового процесу деколонізації, а також антикомуністичних заворушень (в тому числі й збройних виступів) в Угорщині, Чехословаччині, Польщі, НДР. Не будемо забувати й про вплив, особливо на інтелектуалів, прийнятої ООН 1948 року загальної Декларації прав людини.

Різкий підйом національно-визвольної боротьби в 50-ті роки призвів до того, що маршрутом «Україна—Сибір» назустріч один одному стали рухатися два потоки: один утворювали звільнені зі сталінських таборів, другий — засуджені на тривалі терміни нові борці проти тоталітарного режиму.

Наприкінці 50-х років в Івано-Франківську перед судом постало десять чоловік (в основному, молоді робітники), які утворили Об'єднану партію визволення України. Вони одержали табірні терміни від 7 до 10 років.

У Львові почала діяти Українська робітничо-селянська спілка, до складу якої входили юристи Левко Лук'яненко, Іван Кандиба та інші, серед них був навіть партійний працівник.

Як відомо, Левко Лук'яненко був засуджений до розстрілу, але пізніше смертну кару йому замінили тривалим терміном ув'язнення (всього колишній член КПРС, випускник Московського університету пробув у неволі 27 років).

Крім названих організацій, наприкінці 50-х також діяли Український національний комітет, Український національний фронт тощо.

Коли на початку 60-х років більшість підпільних національно-визвольних організацій було розкрито, то не всі їхні учасники відбулися утриманням у в'язниці. Членів Українського національного комітету Богдана Грицина, Федора Процева та Івана Коваля розстріляли. Першому було лише 28 років.

Сьогодні написано чимало книг й видано досить наукових праць, присвячених періоду 50-х років радянської історії. Справді, тоді все починалось: і правозахисний рух, і культурно-національний, і антиімперський...

Предтечі майбутнього шестидесятництва

«Треба дати національним культурам розвинутись і розгорнутись, виявивши всі свої потенції, щоб створити умови для злиття їх в одну спільну культуру з однією спільною мовою в період перемоги соціалізму в усьому світі» (Й. Сталін. Твори. К., 1950, т.12, с.364).

Іншими словами, згідно зі сталінською логікою абсурду мови народів СРСР повинні були досягти апогею свого розвитку, щоб потім зникнути назавжди.

Наперед скажемо, що в Україні саме в п'ятдесяті роки проблеми мови й відродження національної культури стали визначальними для всього суспільного життя. Як у часи правління М. Хрущова, так і Л. Брежнева, інших діячів, аж до М. Горбачова, тобто зникнення з політичної карти світу СРСР.

Звернемось до конкретних фактів.

У 1959 році з 9.1 млн. росіян, які жили в Україні (в 1952 році в Україні мешкало 7 млн. росіян, нині — понад 12 млн.), українською мовою володіли лише 2,5 відсотка.

У вересні 1958-го всі газети СРСР видрукували «Тези реформи школи», розроблені в ЦК КПРС. Наступного року всі радянські республіки (крім Азербайджану та Латвії) прийняли постанови, які надавали батькам право вирішувати, якою мовою має навчатися їхня дитина.

«Нововведення» стало початком масової русифікації української освіти.

Ці й інші кроки М. Хрущова та його однодумців і привели до подальшої активізації національно-визвольної боротьби в Україні.

Так члени Української робітничо-селянської спілки на чолі з Левком Лук'яненком прагнули добиватися незалежності України виключно мирним, законним шляхом — на підставі статті 17 радянської Конституції, яка проголошувала право кожної республіки на вихід з СРСР. Але оскільки члени й названої, й інших організацій і рухів (в тому числі й шестидесятництва) були сповнені віри, що своїх цілей (демократизація суспільства та дерусифікації) вони здатні досягти в рамках радянської системи, то й на форми і методи їхньої боротьби наклала відбиток світоглядна марксистсько-ленінська орієнтація.

Іншими словами, більшість антисталіністів в роки хрущовської відлиги мріяли про повернення на ленінський шлях розвитку радянського життя. Звідси й їхня непослідовність та нерішучість (крім певних винятків) в реалізації визначених програм дій.

І це закономірно, адже фізична смерть Й. Сталіна не означала смерті «сталінщини», яка пустила в країні глибоке коріння. Її вплив на суспільне життя відчувається навіть у наш час.

Кріт історії робить свою роботу

П'ятдесяті роки стали періодом активізації опору українських інтелектуалів, який тривав за інерцією навіть після смерті Й. Сталіна, офіційному курсу провінціалізації національної культури.

Особливу активність тут виявляв Максим Рильський. Ним були повернуті в літературне життя спочатку творчість поета Олександра Олеся, потім композиторів XVIII—XIX століть Максима Березовського, Дмитра Бортнянського, Артема Веделя.

І хоча сталіністи відкрито заявляли, що вони реабілітують людей, а не їхні ідеї, процес повернення до життя імен репресованих та забутих ставав дедалі активнішим. Читачі, особливо молоді, змогли познайомитися з творчістю талановитих письменників Василя Чумака, Василя Еллана-Блакитного, Григорія Косинки, Миколи Куліша, Василя Мисика. Багатьох літераторів, які вижили в сталінських ГУЛАГах, поновлювали у Спілці письменників.

«Залізна завіса» трохи відкрилася, й в Україну потрапили твори відомих на Заході філософів, письменників, музикантів, митців. Назвемо для прикладу Антуана де Сент-Екзюпері, Ернеста Хемінгуея, Альбера Камю, Франца Кафку та інших.

Все це сприяло формуванню лідерів майбутнього шестидесятництва: Івана Світличного, Івана Дзюби, Василя Стуса, Василя Симоненка, Ліни Костенко, Алли Горської...

В. А.

«Хру

Те, що було між доб

Сподіваюся, що навіть нечасті гості художніх музеїв чи картинних галерей добре знають цей твір. Йдеться про масштабне живописне полотно Тетяни Яблонської «Хліб».

Можна багато говорити про зміст цього визначного мистецького твору, що, до речі, й робиться. Можна закинути авторці навіть і певну кон'юнктурність. Мовляв, сільське господарство на початку 50-х років було в повному занепаді, а ви лакуєте дійсність, видаєте бажане за реальність.

І справді, у 1950 році валовий збір зерна становив 20,4 млн. тонн, тоді як останнього довоєнного року — 26,4 млн. тонн. Урожайність зернових сягала в середньому лише 8,3 центнера з гектара (у 40-му — 12,4).

Разом з тим «Хліб» Тетяни Яблонської був правдивою картиною, бо символізував одвічне прагнення українського селянина працювати на своїй землі, вирощувати хліб...

З іншого бо
ності завер
чені в істор
формаційни
ті, держав
рішня полі
здійснюват
й проти йо
Зрозуміло,
ма ніхто н
го гасла, т
Й. Сталін
громадян.
лишався ві
ток та змі

І текли, куди канали...

Наш колега, 50-річний журналіст, поглянувши на цей знімок у макеті газетної полоси, гірко зморщився й сказав: «Ну навіщо ви з них смієтеся? Адже вони були такими самими жертвами системи, як і ми...».

Погодьмося, сказано розсудливо і, як для нашого часу, досить несподівано. Бо сьогодні частіше можна почути або беззастережний осуд минулого, або його ідеалізацію — знову ж таки, беззастережну. Набагато рідше трапляються спроби підійти до минулого як до своєрідного парадоксу, котрий, власне, нікуди не подівся і вимагає розгадки. Як зауважив наш читач, ветеран війни, кандидат наук С. Кушнер з Дніпродзержинська, «Сталін був монстр, але ж не дурень!». У тім-то й річ, що не дурень! І про сталіністську радянську державу в часи її могутності можна сказати те саме: вона була монстром, але монстром, по-своєму розумно й продумано організованим. Як співав Висоцький про ті часи, «было время, и цены снижали, и текли, куда надо, каналы, и в конце, куда надо, впадали...».

Але парадокс лишається: чому ж той розумний монстр безславно здох і придавив нас усіх так, що ми й досі не виберемося з-під нього?

Той самий колега-журналіст попутно згадав про своє сільське дитинство, що припадало на 50-ті роки. Він згадав, що мати була дояркою, і він вечорами ходив до неї на роботу, щоб украсти там півлітрову пляшку молока, бо сім'я не мала корови. Тільки він утопив пляшку у відро з молоком, аж тут — група перевіряючих. «Що там у тебе — покажи!». Мати, каже він, сиділа біля корови ні жива ні мертва. Він витримав кількасекундну паузу, поки пляшка наповниться молоком настільки, щоб не виринула з відра, і підняв руки. Пляшка не виринула. Перевіряючі пішли собі. «Мати дивилася на мене як на гер ника».

Тому, хто цього не пережив, важк ти, чому в українському соціалістич таке мусило бути і таке було. Ми мо росити якогось історика, і він би роз це була так звана епоха волюнтаризм ва, який боровся з приватними коро ротьба була серйозна: якби в иса падку малого спіймали з краденим то він ризикував лишитися на певн лише без молока, а, може, й без мат

Але ми не стали запрошувати іст ментатора: бувають історичні момент переживаємо лише самі особисто. Б крім нас самих, відповість на п е ня: чому страхи дитинства у 50 у. такі самі, як страхи дітей у воєнних воєнних 30-х: «Покажи руки — а що бе?».

Хтось скаже: і тепер так! Ми зг можливо, тому воно так, що і в ща стабільних для когось 30-х чи 50-х во ло інакше.

Але повернемось до початку розм спитали в колеги: «Звідки ти взяв, тут сміється з Хрущова?». Він відпо мок смішний!». Симптоматична відп у тім-то, мабуть, і біда великої держ вождів: вони не бачили, що були час ними. А інші — бачили. Тому систем нула. В усякому разі, це була одна з загибелі.

А на цьому знімку Микита С гійо щов, згідно з індуською національно цією, здійснює ритуал взаємного (1955). Не випадково саме тоді в нар го стала актуальною тема: зарубіжни помагаємо, а самі бідні...

Погляд зблизька

У 50-х роках завдяки післявоєнним нещадним трудмобілізаціям і податкам, експлуатації колгоспного селянства загалом швидко відновлено виробництво, розчищено від руїн міста, зроблено чимало для нормальної роботи радянських установ, житлового будівництва. Однак життя людей було важким. Особливо у тяжкому становищі перебували придеснянські села, де мало що змінилося на ліпше.

28 березня 1950 року в помешкання Уляни Федорівни Жлоби з Кувечич Чернігівського району ввірвалися троє перевіряльників і забрали за несплату податку пряжу, з якої вона думала виткати полотно на сорочки 13-річній доньці та хворому чоловікові-фронтовику. «Чоловік зовсім ослаб, — скаржилася першому секретареві обкому КП(б)У обкрадена, — уже не маємо коштів на лікування, а з мене, такої нещасної жінки, останню сорочку з плеч зірвали...» Згодом вона отримала відповідь: «Вам необхідно найближчим часом розрахуватися з Державою, надати квитанцію про сплату сільгосподатку в райфінвідділ, після чого Вам повернуть забране у Вашому господарстві майно».

Гірка правда про працю в колгоспах іноді проривалась у газетних публікаціях, але цензура оперативно ставила на місце «правдивців». У Семенівській райгазеті «Життя колгоспника» (№19 від 8 березня 1951р.) цензори знайшли «політично шкідливу статтю «Безгосподарність в колгоспі», яка рясніє висловлюваннями: «з 930 працездатних колгоспників на роботу виходять тільки 20—30 чоловік», «з 520 голів великої рогатої худоби більше 200 голів виснажені» та інші. Подібну крамолу публікували 1952 року «Деснянська правда», понорницька райгазета «Соціалістичне життя» та інші видання. У статті «Їжак кланяється» «Деснянська правда» 2 грудня 1951 року розповіла про відсутність товарів у магазинах Чернігова. Вона була дозволена цензором М. Якубовою до публікації лише після того, як редакція зробила доповнення: «Ішли Ви впевнено, бо знали: зимових товарів на базарах є досить. Так чому ж не бути їм в магазинах». Після «проробок» і «накруток» редактори ретельно відсіювали правду з газетних матеріалів.

Про те, що 19 листопада 1956 року відбувся страйк працівників лісопильного заводу Остерського лісгоспу, можна довідатися з секретних документів КДБ.

У Ніжинському педінституті багато викладачів потрапили на гачок КДБ за

ущовська відлига»?
бою Сталіна і «застоєм» Брежнєва?

, в ньому, мов у краплі води, відбивалися всі супереч-ального періоду сталінської доби. 50-ті роки позна-ї України, як і всього СРСР, великомасштабними ре-и заходами в сільському господарстві, промисловос-му управлінні, соціально-культурній сфері. Але внут-ика СРСР, в тому числі й України, продовжувала ся під гаслом «Треба зробити народ щасливим, хоч би волі».

о проти щастя всього народу й кожної людини зокре-протестував. Що стосується способів реалізації цьо-тут думки були різні. Хоча б тому, що в рік смерті в таборах ГУЛАГу перебували 2,5 млн. радянських жкою ношею для народного господарства СРСР за-ково-промисловий комплекс, на пріоритетний розви-нення якого йшли колосальні кошти.

От і виходило, що СРСР поступово відроджувався після Вітчизняної війни, проте життя радянських людей практично не поліпшувалося.

Вже тому зміст історичного періоду, який умовно називаємо «50-і роки» (сьогодні це зрозуміло ще виразніше), формувався під жорстким впливом розгортання боротьби між тоталітарниками-сталіністами та прихильниками демократизації радянського суспільства.

КОРОТКА ІСТОРИЧНА ДОВІДКА. *Поняття «тоталітаризм» уперше вжив італійський філософ Д. Джентіле для назви тієї державної системи, яка склалася в Італії за часів Муссоліні. «Сталінщина» — це генетична програма радянського тоталітаризму, який виріс із монополії на владу більшовицької партії й характеризувався повним (від латинського totalis) контролем держави над усіма сферами життя суспільства.*

треба,

На цьому знімку Микита Сергійович Хрущов, згідно з індуською національною традицією, здійснює ритуал «взаємного годування» (1955). Не випадково саме тоді в народі стала надовго актуальною тема: зарубіжним братам помагаємо, а самі бідні

-рятів-
збагну-
му селі
б зап-
вів, що
Хрущо-
ми. Б
му
локом,
час не
і.
ика-ко-
які ми
то нам,
ап
м е
-х і до-
м у те-
і. Але,
вих та
не бу-
ви. Ми
о хтось
: «Зні-
дь. От
и та її
сміш-
й заги-
чин її
ч Х
тра
вання
надов-
братам



зька

Далеко не всім дозволялося розслабитися за кордоном

позиційні настрої. «Коли буде справжнє життя? — зафіксувала 16 липня 1956 року агентура слова завідувача кафедри російської літератури Григорія Васильківського. — Всього у нас не вистачає. Придумали причину — винний приватник. Нема хліба — приватник годує хлібом корів. Винний є, а хліба немає. А справжня причина — колгоспник не зацікавлений у праці. Все або майже все, що він виробляє, держава забирає, і ніяких протестів». Доцент обурювався елементарним ігноруванням прав людини в СРСР: «Свободи висловити свою точку зору не було і не буде. Є тільки свобода згоджуватися з думкою сильних світу цього». Аналогічно висловлювалися старший викладач фізики Василь Руденко, викладач історико-філологічного факультету Петро Іванов, доцент кафедри хімії Оскар Баран та інші.

Управління КДБ підготувало для обкому КПУ довідку про «антирадянську діяльність члена КПРС Павленка Миколи Антоновича». Завуч Мринської школи Носівського району, крім того, що слухав зарубіжні радіопередачі й читав заборонену літературу, заявив 20.02.1957: «Радянська людина не має своїх власних переконань і повинна повторювати лише те, що говорять Уряд і ЦК». Оскільки агентурна мережа КДБ охоплювала за винятку кожен трудовий колектив, то зі словесними опозиціонерами проводили відповідну виховну роботу, після якої люди замикалися в собі, переставали довіряти рідним і друзям. Навіть ретельно перевіреним щасливчикам, яким вдалося виїхати у відрядження за кордон, не можна було розслаблятися. У 1959 році начальник облуправління КДБ І. Козачок у секретному повідомленні інформував першого секретаря Чернігівського обкому КПУ П. Дорошенка про ворожу поведінку головного агронома Чернігівського облсільгосппуправління Романа Теличка, який у Голландії захоплено відгукувався про «народний капіталізм», «чистоту і затишок» кабінету власника заводу й «допустив елементи безпечності», залишивши свій записник у номері готелю, а також купив два килимки із зображеннями прапорів капіталістичних країн.

Ідеологічно-репресивний характер післясталінської влади примушував людей до анонімного протесту. 20 липня 1956 року в міському парку Чернігова невідомими осквернено червоною фарбою пам'ятник В. Леніну, 21 січня 1960 року о 8 годині 30 хвилин на околиці Данівки Козелецького району на паркані люди побачили листівку: «Смерть комуністам! Смерть комуністичній партії!»

Антирадянські листівки було розклеєно у Чернігові, Ніжині та Щорському районі напередодні й у день святкування 1 травня 1960 року. За виготовлення й поширення опозиційних заяв у Холминському районі того ж таки року заарештовано молодого хлопця Ващенка. 31 травня 1960-го управління КДБ викрило Миколу Загороднього, який вивісив 1 травня на стадіоні Остра антирадянську листівку, 26 грудня 1960-го в селі Смяч Щорського району зірвали листок з антипартійними висловами. «В цьому селі весною цього року в сільському клубі знайдені націоналістичні листівки, — доповідав в обком партії секретар Щорського райкому КПУ М. Лукашов, — а в дні 43-х роковин Великої Жовтневої революції у приміщенні клубу був знятий прапор і лозунг». Протягом 1960 року в партійні органи надійшло 22 анонімні листи з погрозами компартійній номенклатурі, критикою КПРС.

Ці повідомлення та факти взято з розсекречених у 90-х роках справ Чернігівського обкому КПУ. Нині вони зберігаються у Державному архіві Чернігівської області.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Хроніка

1951

16 лютого — став до ладу Лисичанський хімкомбінат на Ворошиловградщині.

Травень — випустив першу продукцію Львівський автобусний завод.

7 листопада — почав роботу перший в Україні телевізійний центр у Києві.

1952

1 січня — у Києві відкрився планетарій.

20—23 лютого — Пленум ЦК КП(б)У ухвалив постанову про хід будівництва Каховської ГЕС та Південно-Українського каналу.

Жовтень — на своєму XIX з'їзді ВКП(б) перейменувалася на КПРС, відповідно КП(б)У стали називати КПУ.

1953

2—4 червня — Пленум ЦК КП України обрав першим секретарем ЦК О. Кириченка. Початок становлення української партійно-державної еліти післясталінського періоду. Тієї еліти, що дожила до розвалу СРСР.

21 вересня — Рада Міністрів СРСР та ЦК КПРС ухвалили постанови про заходи щодо подальшого розвитку тваринництва і зниження норм обов'язкових поставок продуктів тваринництва державі господарствами колгоспників, робітників та службовців.

10 та 12 жовтня — було прийнято відповідні постанови про збільшення випуску промислових товарів широкого вжитку та продовольчих товарів.

1954

18 січня — святкування 300-річчя «возз'єднання» України з Росією. Серед святкових акцій — організація у Львові Російського драматичного театру Радянської Армії.

7 липня — ЦК КПРС ухвалив постанову про значні недоліки в науково-атеїстичній пропаганді.

УРСР стала постійним членом ЮНЕСКО.

1955

Лютий — організовано Одеську кіностудію.

25 березня — прийнято Звернення ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР до всіх партійних, радянських, профспілкових, комсомольських організацій із закликом змінити відсталі колгоспи керівними кадрами.

1956

25 квітня — указ Президії Верховної Ради СРСР про відміну судової відповідальності робітників і службовців за самовільне залишення підприємств і за прогул.

26 квітня — знято обмеження по спецпоселенню та адміністративному нагляду з представників депортованих народів.

1957

3 січня — усіх робітників, задіяних на підземних роботах, переведено на скорочений робочий день.

25 лютого — постанова Ради Міністрів УРСР про організацію Державного видавництва дитячої літератури.

11 вересня — указ Президії Верховної Ради СРСР про недоцільність присвоєння імен живих державних діячів містам, колгоспам, підприємствам, установам тощо.

1958

25 січня — повідомлено про відкриття нового залізорудного басейну — Криворізької магнітної аномалії.

4 липня — Харківський тракторний завод випустив свій 500-тисячний трактор.

1959

27 січня — 5 лютого XXI з'їзд КПРС дійшов висновку про повну і остаточну перемогу соціалізму в СРСР.

15 жовтня — убивство Степана Бандери агентом КДБ у Мюнхені.

1960

Лютий — пуск першого атомного реактора в Україні;

почалася організація шкіл з продовженим днем.

Ведучі рубрики:
Віталій АБЛІЦОВ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Земельна реформа

Ось тобі, бабцю, і наділ!..

У господарствах «Правда» і «Якушинецьке» Вінницького району загальні збори позбавили права на земельні паї більш як 50 ветеранів праці.

Здавалося б, рішення такі абсурдні, що досить лише заглибитися у справу тим, хто покликаний це робити, і все одразу стане на свої місця. Як би не так. У райдержадміністрації, мабуть, для цього замало повноважень. Не допомогли селянам і в обласному управлінні земельних ресурсів. Тож скривджені подали позов до суду. До речі, це перша в області справа щодо порушення законодавства про наділення паїв.

Хто так міцно затягнув пайовий вузол? У конфлікті не кращим чином показали себе керівники названих господарств. СВАТ «Якушинецьке» очолює Сергій Венгловський. Межують з його господарством поля КСП «Правда», яким керує Петро Савченко. Останній самокритично визнав:

— Ми кревно образили наших ветеранів. Бачу в цьому свою особисту вину, як і вину сусіда Сергія Венгловського. Нам зібратися б разом та спільно знайти вихід із ситуації...

Не зібралися. Либонь, тому, що у пана Венгловського інша думка. Сергій Степанович продовжує відстоювати рішення зборів. А що діди з бабами на старості оббиватимуть пороги суду, так що поробиш, мовляв, життя таке. Не такого, звісно, ставлення чекали від них скривджені ветерани. Хто, як не вони, чи не найбільше заслужили наділів? Тим часом прізвища людей свідомо не внесли до списків пайовиків. Найгірше, їх почали ділити на «своїх» і чужих».

Річ у тім, що «Правду» і «Якушинецьке» не раз укрупнювали і «розлучали». Під час об'єднання—роз'єднання змінювали розміри орних площ: комусь їх доточували, у когось відбирали. Дехто навіть після «розлучення» залишався працювати на попередньому місці, хоча, виходило, мешкав уже в іншому селі. Це внесло чи не найбільше сум'яття у конфлікт.

— Пенсіонери мають повне право на паї і вони їх врешті-решт отримають, — запевнив голова райдержадміністрації Олександр Яремчук. Про моральне приниження ветеранів чиновники воліють мовчати...

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Шукаємо інвестора. Селяни

Такого стовпотворіння сільські клуби Кіровоградщини не пам'ятають відтоді, як тут крутили індійське кіно. Сьогодні в цих стінах пристрасті вирують аж ніяк не кіношні, адже йдеться про неї — про матінку-землю, мати яку селяни мріяли не одне століття і яку тепер не знають, кому віддати.

Показова ситуація склалася в селі Долинка Олександрійського району. Розформувавши КСП імені Котовського, його працівники вирішили: йдемо до «інвестора» з Кіровограда. Кілька років знаємо його, він нам допомагав насінням і пальним.

Однак за два тижні тут стався неначе заколот: не хочемо до «інвестора», геть голову — його намісника, будемо створювати свій кооператив! Знову скликали збори, де постановили не йти до кіровоградського бізнесмена. Проголосували, а тоді просять у присутніх начальників «з району»: дайте нам іншого господаря! Та де ж його такого, як ви хочете, взяти, відказують ті. Щоб і симпатичний був, і з грошима, і в сільському господарстві тямив. Шукайте самі. А оскільки в долинських селян знайомих капіталістів з такими якостями не знайшлося, почали «вираховувати» лідера в себе. Чотири кандидати взяли самовідвід, але одного таки вмовили — свого бухгалтера. Здавайте, хлопці, йому гектари і працюйте з Богом — чого ще побажати? Але через два дні з Долинки нова звістка: повертаємося до кіровоградця, бо вчорашній бухгалтер, не маючи власних грошей для організації весняно-польових робіт, зібрався їхати десь по Україні у пошуках знову-таки «інвестора».

Скільки ще разів встигнуть поміняти своє рішення щодо форми господарювання тамтешні хлібороби, невідомо, але відміряного Леонідом Кучмою часу залишається дедалі менше. А інший Кучма, Віктор Вікторович — головний землевпорядник Олександрійського району, однофамілець Президента, повідомив нещодавно: в терміни, визначені указом, реформування провести не вдасться. Справді, Кіровоградська філія Інституту землеустрою просто фізично не впорається з величезним обсягом натурних та паперових робіт. Але селян це хвилює мало — їм аби вчасно обсіятися.

Ігор ШИРОКУН.
Кіровоградська область.

ХОЧА Б ДОПХАТИ ДО ПОЛЯ!

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

Вчителька бідна моя

Ця жінка провчителювала у сільській школі 42 роки. Тепер отримує 49 гривень пенсії. Своєю працею вона заслужила забезпеченішої старості

Коментар

«Шановна редакція, — звертаються до «Голосу України» сільські вчителі-пенсіонери Мошнівської середньої школи Черкаського району. — 30 літ ми у гарячу врожайну пору працювали в колгоспі, і самі, і з дітьми. А в окремі роки сіячам розумного, доброго і вічного навіть певні норми виробітку доводили. Тепер колгоспникам паї дають, а нам — зась. А ми і їхніх дітей в цьому селі вчили, і поля убирали».

У редакції листів від працівників соціальної сфери на селі, які визнають себе несправедливо обділеними під час деколективізації —ціла тека. Напередодні президентських виборів у газетах та по телебаченню промайнуло: Леонід Кучма збирається виправити цю прикру помилку. Мовляв, готується указ, який учителів, медиків та інших працівників соціальної сфери на селі прирівняє з трударями колективних підприємств. Але опісля народного волевиявлення з'ясувалося — цим людям і надалі залишатися за бортом земельної реформи. А в Міністерстві аграрної політики навіть образилися: «Ви, журналісти, оту легенду про указ і вигадали».

Ми звернулися за коментарем до Кабміну. Чиновники, говорячи про ситуацію, зазвичай, прагнуть виступати у двох іпостасях. По-людськи вони визнають, що тисячі сільських учителів, лікарів, вихователів дитсадків, бібліотекарів та інших працівників соціальної сфери бідують, співчувають їм. Називають таке становище несправедливістю і розуміють, що орендна плата, яку обіцяють власникові за земельний пай (за указом Президента це один відсоток вартості наділу, або приблизно 70 грн. за гектар щороку), для цих людей — наче манна небесна. А от офіційно відхрещуються: «Ми — виконавча влада і втілюємо у життя укази Президента. Виправити ситуацію під силу лише йому або Верховній Раді».

Щоправда, КСП зовсім не обов'язково чекати перегляду «справи вчителів». Легітимним буде рішення загальних зборів сільгоспвиробництв. У деяких господарствах вони наділили земельними частками своїх соціальних працівників. Але, здебільшого, питання розв'язується не на користь останніх: далеко не скрізь колишні колгоспники погоджуються вносити до списків «зайвих» і ділитися власними сотками.

Держкомзем у ситуації, що виникла, підказав іншу шпарину оземелення соціальних робітників. Кількасторінкове керівництво до дії від цієї установи у вільному перекладі з офіційної на українську має приблизно такий вигляд: за законом на земельний пай мають право лише члени колективних підприємств, до яких представники соціальної сфери не належать. Тому вчителям та лікарям треба негайно писати заяви та вступати до КСП, а агровиробництвам —масово приймати їх до своїх лав. Тоді, буцімто, загальні збори вправі звернутися до місцевих рад з проханням передати господарству в колективну власність додаткові гектари з резервного фонду. Тобто, і кози будуть цілі, і вовки ситі, бо землю педагогам та медикам виділятимуть, а паї членів підприємства не зменшаться.

Шкода, але ноу-хау від Держкомзему усіх обділених щасливими власниками не зробить. Адже ради на місцях цілком резонно можуть на це відказати: резервний фонд не гумовий. Він хоч і створювався, аби наділяти паями новоприбулих членів агроформувань, та коли усі працівники соціальної сфери забажають вступити до КСП — де для них землі набрати? До того ж, необов'язково керівники колективних господарств задовольнятимуть заяви від учителів та лікарів. В такому разі, радять в Держкомземі, трударі шкіл, медичних закладів та бібліотек (згідно з Указом Президента «Про додаткові заходи щодо задоволення потреб громадян у земельних ділянках» від 28 червня 1999 року № 765/99 та статтею 56 Земельного кодексу) можуть розраховувати на земельну ділянку для ведення особистого підсобного господарства площею до двох гектарів. Навіть якщо уявити, що вчителька-пенсіонерка (хоча б та, що на фото) виходить у сільраді таку частку — то інша земля. Не шмат поля, який новий господар разом з іншими паями, візьме в оренду, а, образно кажучи, город. Працювати вона на ньому може скільки завгодно, але головний, особливо для людей похилого віку, привілей земельної реформи — той самий вищезгаданий відсоток — втрачає.

В урядових кабінетах все частіше можна почути: цю хибу необхідно виправляти кардинально, виносити проблему на розгляд Верховної Ради. Але як така робота над помилками виглядатиме практично? Потяг рушив уже давно, левова частка КСП наказала довго жити і землі там поділили. Доводиться лише зайвий раз дивуватися нашому вмінню породжувати проблеми там, де їх могло б і не бути.

Галина КВІТКА.
Фото Валерія ДРУЖЕНКА.

Без паю спокою немає

Актуально

Аграрна революція набирає обертів. Уже до 15 березня деякі області планують відзвітуватися: на нашій території — жодного КСП, а селяни — реальні власники на землі. На жаль, до редакційної пошти щодня надходить чимало листів, автори яких не завжди поділяють оптимізм офіційних зведень. Наразі пропонуємо інтерв'ю з директором Інституту землеустрою Української академії аграрних наук Леонідом Новаковським, підготовлене за вашими листами.

— Леоніде Яковичу, дедалі частіше з'являється інформація про те, що власників земельних сертифікатів ошукують.

— Справді. Деінде коробейники роз'їжджають селами зі своїм нотаріусом. Шукають власників паїв — людей похилого віку, яким обіцяють виплачувати високі дивіденди впродовж, скажімо, п'яти років. За умови укладання договору дарування чи оформлення заповіту на відповідну земельну ділянку. Виманюючи у такий спосіб сертифікати...

Є й інші шпарини, які дають можливість псевдоінвесторам залазити до кишені власника паю. Приміром, коли у володіння іншій особі передається не лише земельна частка, а й сертифікат. Якщо потім орендар відмовиться повернути надану йому в тимчасове користування землю її власникові, за певних обставин (скажімо, неналежно оформленому договорі оренди) останній не зможе навіть звернутися до суду. Адже у нього не буде документа, що підтверджує його право власності на пай.

— Тобто, кожному селянину ви радите не передавати сертифікат іншій особі, а тримати його у себе?

— В іншому разі не виключені зловживання. Наприклад, тиск із боку «орендаря» на власника наділу, аби змусити останнього продати за безцінь сертифікат. Ймовірно, що хтось сторонній може отримати відповідну ділянку. Але й добропорядного керівника, який воліє тримати сертифікати на передані йому в користування гектари у власному сейфі, можна зрозуміти. Через відсутність загальнодержавної реєстраційної системи, коли інформація про укладання угоди мала б зберігатися в комп'ютерній мережі, селянин може не тільки вдруге здати в оренду ту саму ділянку, а навіть її продати. Адже договір оренди земельного паю можна посвідчити не лише у сільраді за місцем проживання, а й у будь-якого нотаріуса. Щоб убезпечити себе, треба не відбирати сертифікат, а слід було б робити на ньому відповідну помітку. Тоді інші нотаріальні органи не вправі зареєструвати аналогічну угоду. Однак законодавчо це питання не врегульовано. Передання в інші руки сертифіката треба оформляти як передання цінного документа.

— Чи є гарантії, що власник земельного сертифіката справді отримає обумовлену в договорі орендну плату?

— У разі невиконання умов договору орендодавець (згідно з Законом України «Про оренду землі») має право звернутися до правоохоронних органів або до суду.

Іван ЛАЗНЮК.

Точка зору

Гектари — селянам, соціальній сфері — захист

Кредиторська заборгованість сільськогосподарських підприємств Дніпропетровської області перевищила 1 млрд. гривень (у деяких районах сягає 1500 грн. на 1 гектар). Президентський указ не може дати відповіді на кожну конкретну ситуацію (в області понад 1400 сіл, більш як 400 господарств, 3 тисячі фермерів, а земельні відносини регулюються більш як 160 законами та нормативними актами), але він забезпечує простір для розвитку. І тут багато залежить від особистості керівника, від ступеня довіри до нього. А ще від тих, хто приходить працювати на село як інвестор.

Звичайно, сама по собі зміна форми власності може не дати ефекту. Реформа призведе, і уже призвела, не лише до перерозподілу власності. Руйнуються соціальні об'єкти, скасовано багато автобусних маршрутів, утискаються інтереси пенсіонерів. Село охопила лихоманка поділу і взаємних претензій. Варто було б не поспішати з передачею об'єктів соціальної сфери на баланс місцевих рад, робити це лише за наявності ресурсів. Адже у нас у сільській місцевості області мешкають 260 тис. пенсіонерів, працюють лікарі, вчителі, бібліотекарі. Вони теж мають право на увагу і соціальний захист. У деяких районах вже у 2—3 рази збільшилася кількість безробітних. А отже, потрібні ефективніші програми зайнятості, надання коштів на створення нових робочих місць, і не лише в аграрній сфері. Місцевим бюджетам це може бути не під силу.

Едуард ДУБІНІН,
голова обласної ради.

Дніпропетровськ.

P. S. Леонід Кучма підписав Указ «Про деякі заходи щодо покращення умов господарювання недержавних сільськогосподарських підприємств», згідно з яким житловий фонд та інші об'єкти соціальної інфраструктури, що належать недержавним сільгосппідприємствам, безоплатно передаються до комунальної власності.

Сторінку підготувала Галина Квітка (тел. 441-86-20).

Пекін хоче повернути Тайвань мирним шляхом

Але застосування сили, заявив посол КНР Чжоу Сяопей, не виключає

— Між Китаєм та Україною немає жодних проблем чи розбіжностей. Ми дуже задоволені рівнем двосторонніх відносин, які благополучно розвиваються, — зазначив під час розмови в нашій редакції Надзвичайний і Повноважний Посол Китайської Народної Республіки Чжоу Сяопей. Він та другий секретар Посольства КНР Чжан Сяоень відвідали днями «Голос України». За словами посла, особливе місце в українсько-китайських відносинах посідають міжпарламентські зв'язки. Візити парламентських делегацій набули постійного характеру. Лише протягом першого півріччя нинішнього року мають відбутися дві поїздки наших парламентаріїв до Китаю і одна — китайських колег до нас.

Пан Чжоу Сяопей розповів про вже визнаний світом китайський досвід реформування економіки. Він зазначив (і це становить певний інтерес для України), що воно розпочалося в Китаї саме з перетворень у сільському господарстві. Не дивно, адже з 1 млрд. 300 мільйонів населення країни майже мільярд задіяний саме в аграрному секторі. Сімейний підряд, що прийшов на зміну комунам, себе виправдав. Країна не лише повністю самозабезпечується сільгосппродукцією, а й уже створила продовольчий резерв, який здатен убезпечити її на випадок двох поспіль неврожайних років. Нині, каже пан посол, нагальною сільськогосподарською проблемою є будівництво нових елеваторів для зберігання зерна та іншої продукції.

Чжоу Сяопей висловив вдячність МЗС України та Верховній Раді за послідовну підтримку територіальної цілісності Китаю. Це, звісно, стосується питання Тайваню. Китайське керівництво, за словами посла, дотримується позиції мирного об'єднання, що передбачає й принцип «одна країна — два суспільні ладиʼ». Це вже випробувано на прикладі Гонконгу й Макао. Всі права мешканців цих колишніх британської та португальської колоній забезпечуються новою владою. А Гонконг, уже перебуваючи під юрисдикцією Китаю, зміг успішно протистояти світовій фінансовій кризі. Щодо Тайваню, то Пекін готовий навіть піти на безпрецедентний крок — не розформовувати тайванську армію. Але, зазначив посол, нинішнє тайванське керівництво всіляко уникає конкретних кроків до об'єднання. «Безстрокове затягування цього питання неприпустиме, — наголосив Чжоу Сяопей. — І хоча ми акцентуємо увагу на мирному розв'язанні тайванського питання, та, водночас, не виключаємо застосування військової сили. Щоб змусити сепаратистів відмовитися від ідеї незалежності й сісти за стіл переговорів». Офіційну позицію Китаю було викладено в Білій книзі «Принцип одного Китаю і тайванське питання».



Нині 161 держава світу має дипломатичні відносини з Китаєм. А це означає їхню підтримку територіальної цілісності КНР. Хоча тайванське питання, за словами посла, є каменем спотикання у китайсько-американських відносинах. Раніше Сполучені Штати активно озброювали тайванців (а це автоматично означало погані відносини з Пекіном). До того ж, хіба міг Вашингтон не піддатися спокусі й не мріяти про Тайвань як про свій непотоплюваний авіаносець, ще й розташований під носом в ідеологічного супротивника? Тепер досягнуто певного прогресу: американці обіцяють не підтримувати ідею незалежності Тайваню та вступ його до різноманітних міжнародних організацій, а також поступово скорочувати постачання на острів зброї. Справа лише за виконанням обіцянок.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Ласощі падають з неба

Довгоочікувані часи настали для замбійських гурманів. З початком сезону дощів приходить пора вильоту самок крилатих мурашок, яких місцеві жителі охоче вживають у їжу, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Майже кожний вечір із заходом сонця в повітря піднімаються міріади комах. Всю ніч вони хмарами кружляють у повітрі довкола ліхтарів, б'ються в шибки. Тільки одиницям із них вдається знайти місце для того, щоб створити новий мурашник. Решта ж до ранку гине, вкриваючи густим шаром двори та вулиці. Ось тоді городяни поспішають із віниками і совками зібрати ласощі, що впали буквально з неба. Причому в їжу йдуть не всі комахи, а лише найбільші, розміром до двох сантиметрів.

Спосіб приготування екзотичної страви, багатої на протеїн, дуже простий: спочатку комах деякий час сушать на сонці, потім кладуть на сковороду і обсмажують. Залишається додати спеції за смаком — і можна подавати до столу. Ну, а урізноманітнити меню можна при бажанні за рахунок сушеної гусені, яку в великій кількості продають на ринках столиці Замбії.

Примирення відкладається

Прем'єр-міністр Австралії пан Джон Говард визнав, що у січні наступного року, коли країна святкуватиме сторіччя з моменту проголошення Федерації, обіцяного офіційного примирення з австралійськими аборигенами не відбудеться.

Нині аборигени формально мають рівні права з іншими громадянами Австралії, проте рівень їх життя набагато нижчий. Середня тривалість життя аборигенів на 19 років менша, ніж решти австралійців. Вони більше хворіють, частіше потрапляють до в'язниць. Діти аборигенів відстають у навчанні.

Нещодавнє опитування громадської думки в Австралії засвідчило: більшість населення підтримує ідею формального примирення. Однак австралійці проти визнання особливих прав аборигенів на окремі території країни, грошової компенсації за кривди, яких аборигени зазнали від білих поселенців у XVIII та XIX століттях. Вони навіть проти формального вибачення.

Та й деякі лідери аборигенів також визнають, що австралійська щедра система соціального забезпечення тільки розбещує їх одноплемінників, які не бажають працювати. А в сучасній Австралії, навіть за великого бажання, відстоювати цінності кам'яного віку просто неможливо.

Павло АНГЕЛУЦА.

Канберра.

Прикордонник справді був... прикордонником

На початку березня суд одного з районів Риги оголосив хитромудре рішення: «Депутат сейму Латвії Яніс Адамсонс був штатним співробітником прикордонних військ КДБ СРСР». Пікантність ситуації в тому, що обидві сторони трактують це рішення на свою користь.

Прокуратура акцентує увагу на абревіатурі «КДБ». Колишній капітан 2-го рангу, командир прикордонного корабля на Далекому Сході Яніс Адамсонс підкреслює ключові слова — «прикордонних військ». «Капітан Акула», як прозвали колишнього моряка, не впевнений навіть, чи слід оскаржувати вирок: адже він ніколи — ані під час виборів до сейму, ані пізніше, коли був призначений міністром внутрішніх справ, — не приховував, що служив прикордонником. А прикордонні війська завжди курирував КДБ.

На запитання кореспондента «ГУ», як розуміти рішення суду, Я. Адамсонс відповів: "Я сам нічого не розумію! Я чекав або виправдувального, або обвинувального вироку. Адже щоб констатувати очевидний факт, не треба було розбиратися два роки. Мій адвокат має довідку від ФСБ Росії про те, що в період служби офіцером морської прикордонної охорони СРСР я не був штатним співробітником розвідки, контррозвідки й КДБ СРСР. Проте ані прокуратура, ані суд не долучили цей документ до справи».

Цікаво, що позивачем на початку судової епопеї виступив студент юридичного факультету, який направив запит до органів: чи не синоніми слова «прикордонник» і «штатний співробітник КДБ»?

Але потім до процесу підключилися інші сили. Морське минуле, рішучий характер свого часу забезпечили Янісу Адамсонсу підтримку найбільшої партії «Латвійський шлях». Він став одним з трьох її «виборчих локомотивів». Проте часи змінюються. Змінилися й політичні симпатії «капітана Акули». Він став лідером однієї з соціал-демократичних партій. Ставлення до опозиціонера також круто змінилося. І якби суд виніс вердикт, що він був штатним співробітником КДБ, йому довелося б розлучитися з депутатським мандатом. Закон суворий, але це — закон!

Сам Яніс Адамсонс упевнений, що судовий позов — помста за те, що він, коли був міністром внутрішніх справ, санкціонував оперативну розробку солідного бізнесмена, який став потім «президентом міністрів» — так називають у Латвії прем'єра Андріса Шкеле. Причини для ненависті до «моряка в сеймі» є й в інших. Він очолює парламентську комісію з розслідування гучних скандалів.

Голова «Латвійського шляху» Андрейс Пантелеєвс заявив після процесу: «Суд прийняв соломонове рішення, і тепер юридичній комісії сейму доведеться давати цьому вироку роз'яснення».

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Люди й події

Хто в черзі останній?

До термінових дій спонукає заява віце-президента США Альберта Гора. У ній — занепокоєння щодо створення Іраном зброї масового знищення. «Від цього залежить виживання Ізраїлю, — заявив Гор. — А коли ставиться питання про виживання нашого друга, решта — вторинне!»

Україні, напевне, слід терміново записатися в чергу. Адже в нас теж «питання про виживання» актуальне, і ми теж начебто друзі. Особливо коли від ядерної зброї треба відмовитися або з тим-таки Іраном відносини зіпсувати...

ООН може не турбуватися

Даремно турбується Генсек ООН Кофі Аннан у зв'язку з ситуацією в Косово: «Доти, доки наші політичні цілі не стануть чіткими, важко змусити обидві сторони в Косово правильно будувати відносини одне з одним і з світовою спільнотою». Та не слід Аннану так перейматися — замість ООН політичні цілі в Косово вже давно визначила інша відома організація. Більше того — незабаром відзначатимемо річницю визначення й засобів досягнення тих політичних цілей.

Користь від невдачі

Неабияку гуманність продемонстрував Саддам Хусейн під час зустрічі з екс-спікером югославського парламенту Драганом Томичем. Хусейн засудив антиюгославську позицію деяких арабських держав: «Коли собаки нападають на друга, не можна ставати на бік псів, навіть якщо друг і помиляється. Треба спочатку допомогти йому врятуватися від згри, після чого вислухати його позицію». Що ж, невдала війна з Кувейтом пішла Саддаму на користь. Тоді він вважав, що спочатку треба «друга» завоювати, а вже потім «вислухати його позицію»...

Методи не ті...

Цілком пояснення позиція в. о. президента Росії Володимира Путіна, який цього тижня розставив крапки над «і» у відносинах РФ і НАТО: «Якщо організація ухвалюватиме такі рішення, як по Югославії, то нас це не влаштовує, і ми в таку НАТО вступати наміру не маємо». Звичайно, не влаштовує — набагато логічніше ухвалювати такі рішення, як Росія по Чечні. Бо що ж це за війна, коли міста й села вщент не руйнуються, солдати сотнями не гинуть, а місцеве населення у фільтраційних таборах не сидить?

Сила кохання

Вражає відповідь мера Мадрида Альвареса дель Мансано на звинувачення у розтринькуванні державних грошей: «Я їздив і їздитиму у службові відрядження разом зі своєю дружиною за рахунок бюджету, тому що я в неї закоханий!» От що значить усеперемагаюча сила кохання — хоче людина взяти з собою в поїздку дружину за власний кошт, але почуття не дозволяє! А ми тепер можемо зрозуміти багатьох наших чиновників: вони, виявляється, просто згорають від любові до дружин, а також кумів, братів, сватів та інших численних родичів.

У номер

Біатлон

Щаслива траса Лахті

У цьому фінському місті відбувається черговий етап Кубка світу. Упевнену перемогу в перегонах на 15 км здобула українка Олена Зубрилова.

Хокей

Суперник «Сокола» визначився

У півфіналі чемпіонату СЄХЛ київський «Сокіл» 12 і 13 березня зустрінеться в Гродному з «Німаном», який на цю стадію турніру вийшов завдяки перемогам над іншим представником Білорусі — ХК «Мінськ».

Футбол

Валерій Лобановський вибрав Буряка і Веремєєва

Саме ці фахівці допомагатимуть метрові українського футболу в збірній України. Леонід Буряк і Володимир Веремєєв контрактів поки що не підписали. Але це — питання найближчих днів. До речі, Валерій Васильович працює над списком кандидатів до збірної. До нього мають увійти 50 футболістів.

А народний депутат України Олег Блохін був призначений головним тренером грецького клубу «Іонікос», з яким вже працював кілька років тому.

Ребров вийшов на друге місце

Забивши два м'ячі в Тронхеймі у ворота норвезького «Русенборга», київський динамівець Сергій Ребров обійшов Маріо Жардела та Ярі Літманена і вийшов на чисте друге місце у списку найкращих бомбардирів Ліги чемпіонів за її історію.

До показника італійця Алесандро Дель П'єро — лідера цього списку — Реброву залишився крок. Гадаємо, прихильники «Динамо» і цього чудового футболіста не заперечуватимуть, якщо Сергій зробить його наступного вівторка в Мадриді.

Бомбардири Ліги чемпіонів (1991/1992 — 1999/2000)

Алесандро Дель П'єро («Ювентус») —	20 м'ячів	31 матч
Сергій Ребров («Динамо», Київ) —	19	33
Ярі Літманен («Аякс») —	18	35
Маріо Жардел («Порту») —	17	28
Рауль Гонсалес («Реал») —	16	35
Андрій Шевченко («Динамо», Київ, «Мілан») —	15	26

Максимов і Скрипник — проти Лужного

Кубок УЄФА. 1/8 фіналу. «Монако» (Франція) — «Мальорка» (Іспанія) — 1:0 (перший матч — 1:4), «Ланс» (Франція) — «Атлетіко» (Іспанія) — 4:2 (2:2), «Депортиво» (Іспанія) — «Арсенал» (Англія) — 2:1 (1:5), «Галатасарай» (Туреччина) — «Боруссія» (Німеччина) — 0:0 (2:0), «Вердер» (Німеччина) — «Парма» (Італія) — 3:1 (0:1), «Лідс» (Англія) — «Рома» (Італія) — 1:0 (0:0), «Сельта» (Іспанія) — «Ювентус» (Італія) — 4:0 (0:1).

Як бачимо, до півфіналу не потрапив жодний італійський клуб.

А ось склад півфінальних пар, котрі перші матчі проведуть 16 березня: «Мальорка» — «Галатасарай», «Сельта» — «Ланс», «Арсенал» — «Вердер», «Славія» (Чехія) — «Лідс».

Отже, гравці національної збірної України з «Вердера» Юрій Максимов та Віктор Скрипник протистоятимуть партнерові по національній команді «лондонцеві» Олегові Лужному.

Художня гімнастика

Київський огляд грацій

Учора в Київському палаці спорту відбулося відкриття чергового турніру з серії Гран-прі «Кубок Дерюгіної». 40 спортсменок з 28 країн вийдуть сьогодні на помост.

Українську збірну представлятимуть: володарка Гран-прі двох останніх років Олена Вітриченко, чемпіонка країни Тамара Єрофеєва, перспективні Ганна Безсонова та Наталя Годунко.

Зірка світової художньої гімнастики Олена Вітриченко.



Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

У таланта доля нелегка

Кращий бомбардир ЧС-94 Олег Саленко — не при справах

Здається, це було тільки вчора. П'ять голів Саленка у ворота збірної Камеруну та поділені з Христо Стоїчковим лаври штатівського чемпіонату світу. Райдужні перспективи, які, здавалося, розкрили свої обійми перед екс-київським динамівцем того гарячого літа. Супервигідний контракт з «Валенсією», робота під керівництвом Карлоса Альберто Паррейри, який привів своїх земляків, бразильців, до четвертого в їхній славній історії «золота» планети...

А вже минуло відтоді шість років. Відгриміли фанфари, пішли, наче в небуття, ті славні дні, які сьогодні дедалі рідше спливають у пам'яті. Вони знайшли своє місце в книзі історії, але таке вже життя — стара слава нову любить. Сьогодні Олега Саленка вже не так часто впізнають перехожі, дітлахи не «тероризують» проханнями про автограф — у них інші кумири. Сумно...

Як зізнається Саленко, сповна розкритися в «Динамо» йому заважала система, що панувала в ті часи в елітних клубах нашої країни. Погравши «за бугром», Олег багато чого для себе почерпнув. Там, на «дикому» Заході, він перетворився із «каторжника», нехай і звучить це трохи грубо, на птаха вільного польоту. Йому вже не треба було «стовбичити» на базі мало не повний календарний рік. Він нарешті знайшов спокій, зокрема й душевний. У Києві, і Олег цього не приховує, він запросто міг «відірватися» за повною програмою в одному зі столичних нічних клубів, коли вдавалося на день вирватися із «ув'язнення» в Кончі-Заспі. «Коли ти тривалий час проводиш на базі, кожна вільна мить перетворюється для тебе на свято, — каже Саленко. — Тобі хочеться якнайшвидше забути про робочі будні й пожити для свого задоволення. На Заході все по-іншому. Там ти начебто сам по собі. Можеш пити пиво, головне, щоб у грі ти мав вигляд на всі сто. Інакше — лава запасних».

В Іспанії усі біди для форварда почалися після переходу з «Логроньєса», де Саленко був кумиром публіки, заново переписавши клубну книгу рекордів, до благополучнішої «Валенсії». Однієї чудової миті стосунки Саленко — Паррейра серйозно погіршилися. Наставник команди посадив Олега «на банку», воліючи діяти зовсім без форвардів. «Валенсія» посипалася, і тренерові нічого не залишалося, як знову згадати про екс-динамівця. А він взяв та два голи «Реалу» й зафігачив. Потім — «Сельті», «Тенерифе» на виїзді, причому в меншості. Одне слово, команда почала грати, форми відмінної набула. І тут — безглузда травма коліна. Операція, місяць одужання, у результаті — переїзд до Шотландії, у «Рейнджерс», який малював захоплюючі картини. «Це тепер я розумію, що поспішив, не треба було мені з Іспанії їхати, — зізнається футболіст. — Проте тоді надто вже заманливо звучала пропозиція британців. Гаскойн, Лаудруп, Маккойст — які імена!.. Керівництво з дня на день тільки й твердило про Лігу чемпіонів, преміальні обіцяло величезні. Проте на ділі все сталося не так, як гадалося. Та й рівень національного чемпіонату — просто аховий. Коротше кажучи, дійшов я висновку, що краще б уже було постійно «варитися» в Іспанії, нехай навіть у клубі-середняку, аніж виступати у складі беззмінного чемпіона Шотландії».

За рік до континентального форуму 1996 року Олег відчув, що грає вже на межі сил: біль у коліні непокоїв дедалі більше. До певного часу він терпів, виходячи на поле, і тим самим посилював травму. Проте довго так тривати не могло. Вже після завершення чемпіонату Європи, коли Саленко прибув до тренувального табору російської збірної, лікар його попередив: «Довго ти так не протягнеш. 2—3 місяці, може, півроку. Далі в тебе все «полетить». Довелося підкоритися. «Поїхали» операції: перша — в Іспанії, друга — в Америці. Здавалося, ось-ось — і Саленко знову повернеться в стрій. Але на ділі все було не так просто. Керівники турецького «Істамбулспора», нової команди Олега, вимагали від нього негайних результатів. Може, і варто тоді було Саленкові, як то кажуть, тупнути ногою і піти на конфлікт з керівниками клубу, але він цього не зробив, про що тепер, мабуть, жалкує. Він виходив на поле з незалікованим коліном, і — «рвався». Знову лягав на операційний стіл, виходив на поле, і... знову «рвався». І цієї миті терпець футболіста урвався. Умови контракту з боку «Істамбулспора» не виконувалися, і Олег пішов проти клубу, звернувшись по допомогу до ФІФА. Кілька років тривала судова тяжба у «справі Саленка». Міжнародний союз розпорядився виплатити футболістові половину належної за контрактом суми. З горем пополам турки все-таки повернули нападникові його зароблене, проте трансфер на руки Олег отримав зовсім недавно. Без цього папірця дорога у великий футбол для Саленка залишалася, по суті, закрита.

Тепер, маючи нарешті трансфер на руках, він може влаштуватися в будь-якому клубі земної кулі. Ось тільки з пропозиціями — напруження. Є варіант з Китаєм, проте, за зізнанням футболіста, він не поспішає їхати до Азії, нехай і за неймовірні гонорари. «До Китаю їдуть догравати, підзаробити на старість. А я відчуваю в собі сили, що можу пограти на хорошому рівні», — каже Саленко. На території колишнього «Союзу» він теж грати відмовляється, вважаючи, що рівень футболу — і в Україні, і в Росії — катастрофічно низький. «Я вже не зможу заїжджати на базу за два-три дні до матчу, не зможу виходити на поля, що нагадують городи, проти команд, які вже примирилися з поразкою. Мені це нецікаво».

Ось таке виходить замкнене коло. Коли на футболіста Олега Саленка був попит, він був зв'язаний по руках і ногах з турками, а тепер, коли в нього з'явилася можливість знову стати на зелений газон, потенційні покупці зачаїлися. У таланта доля нелегка. Гортаючи сторінки футбольної біографії форварда, мимоволі з цим погоджуєшся. І все-таки чомусь віриться: Саленко впорається з труднощами і знову повернеться у великий футбол. Він ще не забив свого останнього гола...

Дмитро ДИМЧЕНКО.



На знімку: діла давно минулих днів — київський динамівець Олег Саленко (праворуч) проти «Барселони».

Фото Миколи БОЧКА.

Календар ігор

Футбол. Чемпіонат країни 1999—2000 років.

Друге коло

16-й тур. 18 березня, субота. Динамо (Київ) — ЦСКА (Київ), Нива (Тернопіль) — Металіст (Харків), Металург (Маріуполь) — Карпати (Львів), Прикарпаття (Івано-Франківськ) — Чорноморець (Одеса), Шахтар (Донецьк) — Металург (Донецьк), Металург (Запоріжжя) — Зірка (Кіровоград), Ворскла (Полтава) — Таврія (Сімферополь), Кривбас (Кривий Ріг) — Дніпро (Дніпропетровськ).

17-й тур. 25 березня, субота. Металург Д — Металург Зп, Металіст — Металург М, Таврія — Кривбас, Зірка — Ворскла, Карпати — Прикарпаття, ЦСКА — Нива, Чорноморець — Шахтар. 29 березня, неділя. Дніпро —Динамо.

18-й тур. 2 квітня, неділя. Прикарпаття — Металіст, Шахтар — Карпати, Ворскла — Металург Д, Кривбас — Зірка, Динамо — Нива, Металург М — ЦСКА, Металург Зп — Чорноморець, Дніпро — Таврія.

19-й тур. 8 квітня, субота. Зірка — Дніпро, Металург Д — Кривбас, Чорноморець — Ворскла, Карпати — Металург Зп, Металіст — Шахтар, ЦСКА — Прикарпаття, Нива — Металург М, Таврія — Динамо.

20-й тур. 16 квітня, неділя. Динамо — Металург М, Металург Зп — Металіст, Дніпро — Металург Д, Таврія — Зірка, Прикарпаття — Нива, Шахтар — ЦСКА, Ворскла — Карпати, Кривбас — Чорноморець.

21-й тур. 22 квітня, субота. Металіст — Ворскла, Карпати — Кривбас, Нива — Шахтар, Металург Д — Таврія, Чорноморець — Дніпро, ЦСКА — Металург Зп, Металург М — Прикарпаття, Зірка — Динамо.

26 квітня, середа. Товариський матч збірних. Болгарія — Україна.

22-й тур. 29 квітня, субота. Прикарпаття — Динамо, Металург Зп — Нива, Дніпро — Карпати, Таврія — Чорноморець, Зірка — Металург Д, Шахтар — Металург М, Кривбас — Металіст, Ворскла — ЦСКА.

23-й тур. 6 травня, субота. ЦСКА — Кривбас, Металург Д — Динамо, Чорноморець — Зірка, Карпати — Таврія, Металіст — Дніпро, Нива — Ворскла, Металург М — Металург Зп, Прикарпаття — Шахтар.

24-й тур. 14 травня, неділя. Металург Зп — Прикарпаття, Ворскла — Металург М, Таврія — Металіст, Зірка — Карпати, Металург Д — Чорноморець, Кривбас — Нива, ЦСКА — Дніпро, Динамо — Шахтар.

25-й тур. 21 травня, неділя. Шахтар — Металург Зп, Чорноморець — Динамо, Карпати — Металург Д, Металіст — Зірка, ЦСКА — Таврія, Нива — Дніпро, Металург М — Кривбас, Прикарпаття — Ворскла.

26-й тур. 26 травня, п'ятниця. Ворскла — Шахтар, Кривбас — Прикарпаття, Дніпро — Металург М, Таврія — Нива, Зірка — ЦСКА, Металург Д — Металіст, Чорноморець — Карпати, Металург Зп — Динамо.

27 травня, субота. Фінальний матч розіграшу Кубка України.

31 травня, середа. Товариський матч збірних. Англія —Україна.

27-й тур. 4 червня, неділя. Карпати — Динамо, Металіст — Чорноморець, ЦСКА — Металург Д, Нива — Зірка, Металург М — Таврія, Прикарпаття — Дніпро, Шахтар — Кривбас, Металург Зп — Ворскла.

28-й тур. 8 червня, четвер. Динамо — Ворскла, Кривбас — Металург Зп, Дніпро — Шахтар, Таврія — Прикарпаття, Зірка — Металург М, Металург Д — Нива, Чорноморець — ЦСКА, Карпати — Металіст.

29-й тур. 16 червня, п'ятниця. ЦСКА — Карпати, Нива — Чорноморець, Металург М — Металург Д, Прикарпаття — Зірка, Шахтар — Таврія, Металург Зп — Дніпро, Ворскла — Кривбас, Металіст — Динамо,

30-й тур. 20 червня, вівторок. Динамо — Кривбас, Дніпро — Ворскла, Таврія — Металург Зп, Зірка — Шахтар, Металург Д — Прикарпаття, Чорноморець — Металург М, Карпати — Нива, Металіст — ЦСКА.





Промінь світла у царстві безгрошів'я



Колективне сільськогосподарське підприємство «Дружба», що в селі Калинівці Кіровоградського району, такий собі «промінь світла у темному царстві» заборгованості та безгрошів'я. Люди тут роботою забезпечені, їсти є що, гроші одержують. Господарство, крім двох молочних ферм та свиноферми, має власні крупорушку, млин, хлібопекарню, магазин, утримує школу, дитячий садок, будинок культури, будує житло. Так дешевше... Село майже повністю газифіковане, має власний водогін.

Для повного щастя голові КСП Валерію Губі не вистачає пільгових кредитів:

— Якби банки давали гроші під нормальний відсоток, — впевнений керівник, — прибутки господарства отримувало б значно більші. Самі б вирішували, де краще купувати пальне і куди вигідніше продати врожай. І не віддавали б комерсантам кілька тонн зерна за тонну дизпалива, як змушені робити це тепер.

Олег БОНДАР.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Кіровоградська область.







Відкрите акціонерне товариство «Ватра»

повідомляє, що 28 квітня 2000 року о 12 годині відбудуться загальні збори акціонерів товариства за адресою: м. Тернопіль, вул. Микулинецька, 46.

Порядок денний:

1. Звіт правління АТ за річними результатами фінансово-господарської діяльності товариства.
2. Виконання плану прибутку та його розподілу в 1999 році.
3. Звіт і висновки ревізійної комісії за результатами роботи товариства в 1999 році.
4. Порядок розподілу прибутку в 2000 році.
5. Основні напрями діяльності товариства в 2000 році.
6. Внесення часткових змін до статуту та підстатутних документів АТ.
7. Про утворення дочірніх підприємств та затвердження їх установчих документів.

Місце проведення зборів — палац культури ВАТ «Ватра».

Початок реєстрації учасників зборів у день проведення зборів о 9-й годині.

Телефони для довідок: 27-87-85, 22-35-01.

Правління ВАТ «Ватра».

Інформація про діяльність ВАТ «ВАТРА» за 1999 рік

Найменування емітента —	Відкрите акціонерне товариство «Ватра».
Код ЕДРПОУ —	00214267.
№ свідоцтва про державну реєстрацію товариства та дата видачі свідоцтва —	№ 462 від 12.07.1996 р.
Місцезнаходження:	м. Тернопіль, вул. Микулинецька, 46
Телефон, телефакс	22-51-10, (03522) 22-91-15.
Основні види діяльності —	випуск світлотехн. продукції
Кількість акціонерів —	12172.
Кількість власників облігацій	—
Чисельність працівників середньоспискова —	2741 чол.
Статутний фонд (для ВАТ) —	742 тис. грн.;
прості акції (кількість та частка у статутному фонді) —	1483940 шт.;
привілейовані акції (кількість та частка у статутному фонді)	—
Дата проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ) —	23.04.1999 р.
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом продавати (купувати) його цінні папери, —	немає
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом виплачувати дохід за його цінними паперами, —	немає.
Дата і термін виплати дивідендів, якщо вони будуть виплачуватись, —	виплата один раз на рік. розмір і дата затверджуються загальними зборами акціонерів.

ОСНОВНІ ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ

(тис. грн.)

Показники	Звітний рік	Попередній рік
1. Виручка (валовий дохід) від реалізації продукції, (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням ПДВ та акцизного збору	49957	43784
2. Балансовий прибуток (збиток)	3385	1735
3. Усього за активами балансу	97789	98090
4. Усього зобов'язань	20915	21668
5. Статутний фонд (довідково: номінальна вартість акцій)	742 (0,50)	742 (0,50)
6. Нерозподілений прибуток	—	257
7. Прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)	2,28	1,17
8. Дивіденди, сплачені на одну просту акцію	за рішенням загальних зборів акціонерів	

Загальні збори акціонерів ВАТ «Кам'янець-Подільський «Сортнасіннеовоч»

відбудуться 26 квітня 2000 року об 11 годині в приміщенні ВАТ «Сортнасіннеовоч» за адресою: 32300, Хмельницька обл., м. Кам'янець Подільський, вул. Ленінського комсомолу, 29А.

Реєстрація акціонерів та їх представників з 9 до 11 години за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність товариства за 1999 рік.
2. Звіт за висновки ревізійної комісії.
3. Прийняття нової редакції Статуту товариства.
4. Затвердження внутрішніх положень товариства.
5. Затвердження порядку розподілу прибутку за 1999 фінансовий рік та планових показників на 2000 фінансовий рік.
6. Обрання органів управління та контролю товариства.
7. Затвердження реєстратора.

Для реєстрації акціонерам необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу.

Представникам акціонерів необхідно подати довіреність, оформлену у встановленому порядку та документ, що посвідчує особу.

Довідки по тел. 8-249 9-14-31, 3-08-21.

Правління ВАТ «Кам'янець-Подільський «Сортнасіннеовоч».

ЗАО «Ильичевсквнештранс»

сообщает, что очередное собрание акционеров закрытого акционерного общества «Ильичевсквнештранс» состоится 27 апреля 2000 года.

Повестка дня собрания:

1. Отчет дирекции о результатах деятельности общества за 1999 год.
2. Отчет и заключение ревизионной комиссии.
3. Отчет Наблюдательного Совета.
4. Определение основных направлений деятельности общества и его планов на 2000 год.
5. Внесение изменений и дополнений в Устав.
6. Выборы в органы управления.

Наблюдательный совет **Дирекция.**

Правление ОАО «Лохвицкий завод сухого обезжиренного молока и масла «Прогресс»

Уведомляет, что собрание акционеров ОАО «Лохвицкий завод сухого обезжиренного молока и масла «Прогресс» состоится 20 апреля 2000 года в 11-00 в Доме культуры ОАО «Лохвицкий сахарный завод», расположенном по адресу: Полтавская обл., Лохвицкий район, г. Червонозаводское, ул. Матросова.

Регистрация участников будет проводиться 20 апреля 2000 года с 8-00 до 11-00 по вышеуказанному адресу.

Повестка дня:

1. Отчет правления по результатам 1999 финансового года, определение основных направлений развития и планов деятельности акционерного общества в 2000 году.
2. Рассмотрение и утверждение отчета Ревизионной комиссии о работе в 1999 году и выводы Ревизионной комиссии по годовому отчету Правления и балансу за 1999 год. Утверждение годового отчета и баланса Общества за 1999 год.
3. Утверждение хозяйственных договоров общества.
4. Разное.

Телефон для справок: 8 (05356)98-664

Правление ОАО «Лохвицкий завод сухого обезжиренного молока и масла «Прогресс».

18 квітня 2000 року об 11-й годині відбудуться збори акціонерів ***ВАТ «Мікрон»*** за адресою, 17501, Тернопільська обл., м. Бережани, вул. Золочівська, 30.

Порядок денний:

1. Про підсумки роботи ВАТ «Мікрон» за 1999 рік та основні напрями діяльності на 2000 рік.
2. Затвердження річних результатів діяльності ВАТ.
3. Затвердження нормативів прибутку.
4. Різне.

Реєстрація учасників зборів з 8 години 30 хвилин.

Збори акціонерів ВАТ «ЗЕЛЕНИЙ ГАЙ» відбудуться:

29 квітня 2000 року о 10.00 за адресою: Миколаївська область, м. Вознесенськ, ВАТ «Зелений Гай» будинок культури.

Реєстрація акціонерів 29.04. 2000 з 8.00 до 9.30.

Порядок денний.

1. Звіт правління ВАТ про фінансово-господарську діяльність за 1999 рік.
2. Звіт спостережної ради.
3. Звіт про виконання колективного договора ВАТ за 1999 рік.
4. Звіт ревізійної комісії.
5. Затвердження колективного договору на 2000 рік.
6. Зміни та доповнення до статуту.
7. Затвердження положення про реструктуризацію.
8. Прийняття рішення про реструктуризацію.
9. Про розпорядження майном ВАТ «Зелений Гай».
10. Вибори ревізійної комісії.

Для участі у загальних зборах акціонерів при собі необхідно мати документ, що посвідчує особу акціонера, доручення на право голосування уповноваженій особі (для довірених осіб).

Арбітражний суд Одеської області (м. Одеса, пр. Шевченка, 4) за заявою Коломийської паперової фабрики порушив справу № 17-2-21/52 про банкрутство малого приватного підприємства «Свід-1»: м. Одеса, вул. Космонавтів, 36, р/р 26008000099001 в АКБ «Надра» м. Одеса, МФО 328975, код 22471935.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Донецкой области (83000, г. Донецьк, бульв. Пушкина, 34) возбудил дело о банкротстве: № 5-7Б ПО «Авдеевский хлебозавод», юридический адрес: Донецкая область, г. Авдеевка, ул. Пархоменко, 21. Р/счет 26009200421001 в Акционерном комерческом агропромышленном банке «Украина» в Авдеевском территориальном отделенном безбалансовом отделении, МФО 334293, ОКПО 01730166. Распорядитель имущества —арбитражный управляющий Аксютенко О. И. г. Донецк (лицензия 000025).

Арбітражним судом Житомирської області (10014, м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 25) порушено за заявою Житомирської філії АКБ «Мрія», справу № 14/26-б про банкрутство МСП «Віста-центр-сервіс» (поштова адреса: м. Житомир, вул. Щорса, 48; рахунок 2903930006 у Житомирській філії АКБ «Мрія», МФО 311346).

Розпорядником майна призначено Обрусову І. В.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Національна акціонерна страхова компанія «ОРАНТА»

повідомляє, що загальні збори акціонерів Компанії відбудуться 27 квітня 2000 року об 11-й годині в приміщенні за адресою:

м. Київ, вул. Артема, буд. 73.

Реєстрація акціонерів здійснюватиметься з 10-00 до 11-00 27 квітня 2000 року за адресою: м. Київ, вул. Артема, буд. 73.

Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати документ, що посвідчує особу, сертифікат акцій або довіреність.

Порядок денний загальних зборів:

1. Затвердження звіту правління про результати діяльності НАСК «Оранта» в 1999 році та напрямків розвитку Компанії в 2000 році.
2. Затвердження річних результатів діяльності Компанії.
3. Затвердження звіту Ревізійної комісії Компанії.
4. Про внесення змін та доповнень до статуту Компанії.
5. Затвердження порядку розподілу прибутку, одержаного в 1999 році, та планових нормативів розподілу прибутку на 2000 рік. Прийняття рішення щодо строку та порядку виплати дивідендів.
6. Про збільшення статутного фонду Компанії шляхом відкритої підписки на акції.
7. Вибори органів управління Компанії.
8. Створення, реорганізація, ліквідація структурних підрозділів Компанії та затвердження положень про них.
9. Про збільшення частки корпоративних прав Компанії та її участь в статутних фондах інших господарюючих суб'єктів.
10. Затвердження рішень Спостережної ради Компанії.
11. Різне.

Інформація про збільшення статутного фонду ВАТ НАСК «Оранта».

1. Мотив збільшення статутного фонду Компанії — залучення додаткового капіталу для розширення спектру страхових послуг, що надаються Компанією, та покращення її матеріально-технічної бази.
2. Спосіб збільшення — додатковий випуск простих іменних акцій Компанії в кількості 2.202.048 штук на суму 12.881.980,8 грн.
3. Проект змін до Статуту Компанії, пов'язаних із збільшенням статутного фонду:

«5.1. Статутний фонд Компанії становить 35.205.580,8 грн. (тридцять п'ять мільйонів двісті п'ять тисяч п'ятсот вісімдесят гривень 80 копійок).

5.2. Статутний фонд Компанії розділений на 6.018.048 (шість мільйонів вісімнадцять тисяч сорок вісім) простих іменних акцій номінальною вартістю 5,85 грн. (п'ять гривень 85 копійок) кожна».

4. Акціонери мають право на першочергове придбання акцій Компанії.
5. Збитки, пов'язані із збільшенням розміру статутного фонду, відшкодовуються власникам акцій згідно з чинним законодавством.
6. Підписку на акції планується проводити після опублікування інформації про випуск акцій. Термін підписки на акції — 6 місяців, якщо інше не буде передбачено загальними зборами акціонерів Компанії.

Довідки за телефонами: (044) 293-4541 (044) 293-7239.

Правління Компанії.

Арбітражним судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушена справа № 25-13/2000 про банкрутство ТОВ ВКФ «Інтерсталь» (49069, м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграду, 12г/38, р/р 26004108803001 у АКБ «Приватбанк», МФО 305299).

Повідомлення

Закрите акціонерне товариство «Інвестиційна компанія «Трудінвест»

повідомляє своїх акціонерів, що загальні збори акціонерів відбудуться 23 березня 2000 року о 16-00 за адресою: м. Запоріжжя, МСП-681, актовий зал будинку заводоуправління ВАТ «Запорожкокс».

Реєстрація учасників зборів проводиться з 15-00 до 15-45 за місцем проведення загальних зборів.

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки фінансово-господарської діяльності ЗАТ «ІК «Трудінвест», затвердження річних результатів діяльності і балансу ЗАТ «ІК «Трудінвест», звітів та висновків спостережної ради і ревізійної комісії за 1999 рік.
2. Про порядок розподілу прибутку за 1999 рік.
3. Про основні напрями діяльності ЗАТ «ІК «Трудінвест» і плановий розподіл прибутку у 2000 році.
4. Про передачу реєстру власників іменних цінних паперів ЗАТ «ІК «Трудінвест» іншому реєстратору.
5. Про внесення змін в Статут ЗАТ «ІК «Трудінвест».

Собрание акционеров Открытого акционерного общества «Киевская компания оптового рынка»

Правление ОАО «ККОР» сообщает, что общее собрание акционеров проводится 27 апреля 2000 г. в 11.00 по адресу: г. Киев, ул. Семьи Хохловых, 11/2.

Регистрация акционеров 27 апреля 2000 г. с 10.00.

Повестка дня:

1. Отчет Председателя Правления о результатах хозяйственно-финансовой деятельности ОАО «ККОР» за 1999 г. и перспективы развития на 2000 г.
2. Отчет ревизионной комиссии за 1999 г., утверждение годовых результатов и заключения комиссии.
3. Порядок распределения прибыли, срок и порядок выплаты дивидендов.
4. Довыборы членов наблюдательного совета.

Правление.

К сведению акционеров ОАО «Дружковский машзавод»

Правление общества сообщает, что общее собрание акционеров состоится 28 апреля 2000 г. в 14 часов в помещении ДК машзавода по адресу: 84205, Донецкая область, г. Дружковка, ул. Ленина, 6.

Начало регистрации с 10.00 до 13.30

Повестка дня:

1. Отчет правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности ОАО за 1999 год и основные направления деятельности на 2000 г.
2. Отчет Наблюдательного Совета.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Утверждение годового баланса и распределения прибыли за 1999 г.
5. Внесение изменений и дополнений в Устав ОАО.
6. Утверждение внутренних нормативных актов общества.
7. Выборы правления ОАО.
8. Выборы ревизионной комиссии.
9. Выборы Наблюдательного Совета.
10. Утверждение нормативов распределения прибыли на 2000 финансовый год.
11. Утверждение независимого регистратора.

Для участия в собрании необходимо иметь при себе документ, удостоверяющий личность, для представителей акционеров — доверенность на право участия в собрании, оформленную в соответствии с требованиями действующего Законодательства Украины.

Телефоны для справок: (06267) 4-22-23, 9-33-32.

До уваги акціонерів АКБ «Надра»

За ініціативою акціонера банку, що володіє в сукупності більш ніж 10% голосів, Правлінням АКБ «Надра» прийнято рішення про доповнення порядку денного Загальних Зборів акціонерів АКБ «Надра», що призначені на 23 березня 2000 року на 14.00 за адресою: м.Київ, вул.Артема,15, додатковими питаннями наступного змісту:

7. Про виконання рішення Загальних Зборів акціонерів АКБ «Надра» від 19 березня, 22 червня 1999 року у частині приєднання ряду комерційних банків.

8. Про делегування Раді та Правлінню банку деяких повноважень Загальних Зборів акціонерів.

9. Про утворення філій АКБ «Надра» і затвердження положень про них.

З повагою Правління АКБ «Надра».

Правління ВАТ «Реалізаційна база»

повідомляє, що позачергові загальні збори акціонерів відбудуться 28 квітня 2000 року о 10.00 за адресою: м. Київ, вул. Миру, 19, актовий зал ВАТ «Реалбаза».

Реєстрація акціонерів з 8.00 до 10.00 28 квітня 2000 р.

Порядок денний:

1. Звіт правління та ревізійної комісії ВАТ про результати роботи за 1999 рік.
2. Порядок покриття збитків за 1999 рік.
3. Затвердження документарної форми випуску акцій.
4. Затвердження договору з незалежним реєстратором ЗАТ «Компанія «Базис-реєстр».

Для реєстрації необхідно мати документ, який посвідчує особу акціонера, а для представників — також доручення на право участі у зборах.

До уваги акціонерів АБ «Укргазбанк»

Правління АБ «Укргазбанк» повідомляє:

1. Загальні збори акціонерів відкритого акціонерного товариства АБ «Укргазбанк», які плановано на 15 березня 2000 року, переносяться на 17 березня 2000 року.

2. Замість питання «Обрання членів Правління АБ «Укргазбанк» в порядок денний загальних зборів включено питання «Затвердження складу Правління, Ради та Ревізійної комісії АБ «Укргазбанк».

Час та місце проведення зборів, заявлені в об'яві, розміщеній в газеті «Голос України» (№ 215 за 19.11.1999 року), залишаються без змін.

Правління АБ «Укргазбанк».

Открытое акционерное общество «Авдеевский коксохимический завод»

Сообщает о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 29 апреля 2000 года в 10 часов в помещении ДКТ и СОАО АКХЗ.

Повестка дня:

1. Отчет правления об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 1999 год и основные направления деятельности на 2000 год.
2. Отчет и заключение ревизионной комиссии по результатам деятельности Общества в 1999 году.
3. Утверждение годового баланса Общества и распределение прибыли за 1999 год.
4. Об изменениях и дополнениях Устава Общества.
5. О выплате дивидендов за 1999 год.
6. Разное.

Регистрация участников с 8 часов.

Акционерам необходимо иметь при себе документ, который подтверждает личность, а уполномоченным лицам, кроме того — доверенность на право участия в собрании.

Акціонерний банк «Банк регіонального розвитку»

повідомляє, що рішенням Загальних зборів, що відбулися 2 березня 2000 року, затверджено:

— звіт про підсумки діяльності банку, річну фінансову звітність та баланс банку за 1999 рік;
— підсумки розміщення акцій сьомої емісії;
— новий склад Ради Банку, Правління Банку, та Ревізійної комісії АБ «Банк регіонального розвитку».

Членами ради АБ «Банк регіонального розвитку» обрані:

Капустін В. В. — Голова Ради Банку
Кондратьєв О. В. — заступник Голови Ради Банку
Превер В. М.
Підлісецький Ю. Г.
Чернишенко В. І.

Членами правління АБ «Банк регіонального розвитку» обрані:

Байрака В. М. — Голова Правління
Рохманюк І. Л. — Заст. Голови Правління
Міхно Л. М. — головний бухгалтер
Маланчук Я. С.

Членами ревізійної комісії АБ «Банк регіонального розвитку» обрані:

Грона В. Л. — Голова Ревізійної комісії
Трушенко В. К.

ВАТ «Пальмірацукор»

повідомляє про скликання чергових загальних зборів акціонерів, що відбудуться 27 квітня 2000 року о 13.00 за адресою: Черкаська обл., Золотоніський р-н, селище Пальмірського цукрового заводу, Будинок культури ВАТ «Пальмірацукор».

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки фінансово-господарської діяльності Товариства за 1999 рік.
2. Звіт спостережної ради та ревізійної комісії про підсумки фінансово-господарської діяльності Товариства за 1999 рік.
3. Затвердження річного звіту та балансу Товариства за 1999 р.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку за 1999 рік та нормативів планового розподілу прибутку на 2000 рік.
5. Внесення змін до Статуту Товариства.

Реєстрація акціонерів та їх представників буде проводитись з 9.00 до 12.45 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам необхідно мати при собі паспорт або інший документ, що засвідчує особу. Представникам акціонерів додатково потрібно мати доручення, оформлене згідно з вимогами чинного законодавства.

Довідки за телефонами: (044) 463-05-27, 462-72-33, (04737) 5-27-71.

Правління ВАТ «Пальмірацукор».

Правління ВАТ «Укргазпроект»

повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 27 квітня 2000 р. о 12 год в актовому залі Інституту транспорту нафти за адресою: м. Київ, вул. Артема, 60.

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність товариства у 1999 році та основні напрямі діяльності роботи у 2000 році.
2. Звіт ревізійної комісії та висновки відповідно до звіту правління і балансу товариства за 1999 рік.
3. Звіт спостережної ради.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку за звітний період та плану розподілу прибутку на 2000 рік.
5. Затвердження змін та доповнень до статуту товариства та до внутрішніх нормативних документів.
6. Вибори правління товариства та його голови.
7. Вибори ревізійної комісії.
8. Вибори голови та членів спостережної ради.
9. Про реєстратора товариства.
10. Про відчуження майна товариства.

Реєстрація учасників зборів 27 квітня 2000 р. з 8-30 до 11-30 год.

Для реєстрації учасникам чергових загальних зборів необхідно мати документ, що посвідчує особу, сертифікат акцій.

Тел. для довідок 244-72-22.

ВАТ «Запорізький виробничий алюмінієвий комбінат»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 27 квітня 2000 року о 16 годині в приміщенні Будинку культури «ЗАлК» за адресою: м. Запоріжжя, пр. Металургів, 1.

Порядок денний:

1. Звіт правління ВАТ про результати фінансово-господарської діяльності за 1999 рік та перспективи розвитку товариства на 2000 рік.
2. Затвердження аудиторського висновку про достовірність бухгалтерської звітності та аналіз фінансового стану ВАТ «ЗАлК» за 1999 рік.
3. Затвердження нової редакції статуту та змін до нього.
4. Вибори Голови та членів правління. Ради товариства, ревізійної комісії.
5. Затвердження статуту створеного дочірнього підприємства «Глухівський кар'єр кварцитів».
6. Затвердження статуту створеного підприємства ТОВ «Запорізький глиноземний завод».
7. Про незалежного реєстратора товариства та затвердження умов договору на ведення реєстру власників іменних цінних паперів.
8. Затвердження внутрішніх нормативних документів товариства.
9. Порядок покриття збитків за 1999 рік та план розподілу прибутку на 2000 рік.

Реєстрація учасників зборів з 9.00 до 14.00.

Акціонерам для участі у загальних зборах необхідно при собі мати паспорт, тимчасове посвідчення про право на власність іменних цінних паперів для представників акціонерів — доручення оформлене згідно з чинним законодавством.

Довідки за телефоном (0612) 12-26-99.

Відкрите акціонерне товариство «Козелецький маслозавод» повідомляє про ліквідацію ВАТ «Козелецький маслозавод». Претензії кредиторів приймаються в письмовій формі протягом місяця з моменту опублікування в газеті об'яви за адресою: 17000, Чернігівська область, смт. Козелець, вул. Свердлова, 65.

Правління ВАТ «Борщагівський ринок»

повідомляє, що річні загальні збори акціонерів відбудуться 29 квітня 2000 року в актовому залі ліцею ЕКО за адресою: м. Київ, вул. Тулузи, 6.

Початок реєстрації акціонерів з 10.00 29 квітня 2000 р.

Початок роботи зборів о 12.00.

Порядок денний.

1. Звіт правління про фінансові результати роботи за 1999 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження розподілу прибутків.
4. Зміни та доповнення до Статуту ВАТ.

Відкрите акціонерне товариство «АТП 13058»

оголошує про проведення загальних зборів акціонерів.

Збори відбудуться 27 квітня 2000 року у приміщенні клубу ВАТ «АТП 13058» — Київ, вул. Кайсарова, 7/9.

Порядок денний зборів:

1. Звіт правління про результати діяльності товариства за рік правління.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Різне.

Початок зборів о 14.00. Реєстрація учасників зборів з 13.00 до 14.00.

Довідки за телефонами: 263-93-41, 263-50-80.

До відома акціонерів Закрите акціонерне товариство «Славутич-Руда»

повідомляє, що 27 квітня 2000 р. о 10 годині в приміщенні офісу підприємства за адресою: м. Комсомольськ, Полтавської обл., по вул. Миру, 24, к. 302 відбудуться чергові загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт генерального директора АТ «Славутич-Руда» про результати роботи товариства за 1999 рік та основні напрями його діяльності на 2000 рік.
2. Внесення змін до статуту товариства (приведення у відповідність з чинним законодавством).
3. Звіт ревізійної комісії про результати фінансово-господарської діяльності товариства.
4. Затвердження річного звіту і балансу товариства за 1999 рік.
5. Розподіл прибутку отриманого в 1999 році.
6. Затвердження порядку розподілу прибутку у 2000 році.

Реєстрація учасників зборів з 8.00 до 9.00. Для реєстрації слід мати доручення, що посвідчує особу.

Довідки за телефоном: (05348) 2-19-78.

До відома громадськості ВАТ «Миколаївгаз»

м. Миколаїв, вул. Чигрина, 159,
тел. 24-01-55, факс 24-60-95

подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії на право постачання природного газу за регульованим тарифом та транспортування природного та нафтового газу розподільними трубопроводами за місцем здійснення заявленої діяльності — Миколаївська область.

ЗАТ «Променергоавтоматика»

повідомляє про внесення змін та доповнень до порядку денного загальних зборів:

5. Внесення змін до Статуту.
6. Визначення форми випуску цінних паперів.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справи про банкрутство:

1. Б 2/221-99, ПП «Арман», 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Малиновського, 44/272, р/р № 26002112255001, Індустріальне відділення КБ «Приватбанк», МФО 305299.

2. Б 26/146-99, ПП «Цвях і К», 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Артема, 39, р/р 26007310052101, МФО 305062 у АКБ «Новий», код ЄДРПОУ 24431101.

3. Б 24/271-99, ТОВ «Діол», м. Дніпропетровськ, вул. Берегова, 164-а, р/р 26007116494001, МФО 305299 у КБ «Приватбанк», код ЄДРПОУ 24600006.

4. Б 26/199-99, ТОВ «Конглом», м. Дніпропетровськ, вул. Володарського, 6/1, р/р 26000002240100, МФО 305653, у АППБ «Аваль», код ЄДРПОУ 19089497.

5. Б 18/207-99, ТОВ «Месан», 49070, м. Дніпропетровськ, вул. Карла Лібкнехта, 12, р/р 26008104171001, МФО 305299 у КБ «Приватбанк», код ЄДРПОУ 19157098.

6. Б 24/339-99, ПП «Ден», м. Дніпропетровськ, вул. Дзержинського, 29, р/р 26001301028000, МФО 305813 у ДФ «Першого Українського міжнародного банку», код ЄДРПОУ 24233364.

7. Б 18/11-99, ДД «Ветсанзавод», 49033, м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграду, 155, р/р 26002200002002, МФО 306618 у АК АПБ «Україна» Нагорне відділення, код ЄДРПОУ 21871503.

*8. Б 2/126-99. ТОВ «Кіс*С», 49126, м. Дніпропетровськ, бульвар Слави, 50, п/р 26004505412000, МФО 305813, філія Першого Українського міжнародного банку.*

9. Б 215/274-99, ТОВ-Комерційно-виробнича фірма «Гранд-Х», 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Панікахі, 2, п/р 26003310029901, МФО 305062, КБ «Новий».

10. Б 24/291-99, ТОВ науково-виробниче підприємство «Укрпроменерго», 49050, м. Дніпропетровськ, вул. Наукова, 6, п/р 260093001834, МФО 305868, ДФ ВАБ «Ва-банк», код ЄДРПОУ 23646489.

11. Б 24/330-99, ТОВ «Βералт», м. Дніпропетровськ, вул. Абхазька, 2/2, п/р 26003300139, МФО 305868, Дніпропетровська філія Всеукраїнського банку «Вабанк».

12. Б 24/26-2000, ТОВ «Рейнджер-Сервіс», 49000, м. Дніпропетровськ, пр-кт ім. газети «Правда», 109/38, р/р 26002110495001 в Лівобережному відділенні КБ «Приватбанк» м. Дніпропетровська, МФО 305299.

13. Б 18/206-99, ТОВ «Поліксен», 49000, м. Дніпропетровськ, селище Північне, ГСП 805, р/р 26006112091001, в Індустріальному відділенні КБ «Приватбанка» м. Дніпропетровська, МФО 30529.

14. Б 2/227-99, Приватне науково-виробниче підприємство «Буд-зв'язок», 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Г. Корольової, 18/41, р/р 2600736500001 в КБ «Классік» м. Дніпропетровська, МФО 306704.

15. Б 26/236-99, ТОВ «Меркурій», 49001, м. Дніпропетровськ, вул. Резнічная, 9/12, р/р 260063100463001 в АКБ «Новий».

16. Б 18/11-99, ТОВ «Ортіс» ЛТД, 49005, м. Дніпропетровськ, вул. Сімферопольська, 21/513, р/р 26005116236001 в КБ «Приватбанк».

17. Б 24/228-99, ПП ПКФ «Ліберті», 49061, м. Дніпропетровськ, вул. Робоча, 58/2, р/р 260400001639, АКБ «Прем'єрбанк».

18. Б 24/290-99, ТОВ «Проенергоресурс», 49010, м. Дніпропетровськ, вул. Українська, 47/3, р/р 26004108609001, КБ «Приватбанк».

19. Б 2-113/99, ТОВ НПП «Електротехніка», 49054, м. Дніпропетровськ, пр-кт Кірова, 111-а, р/р 26007105535001, КБ «Приватбанк».

20. Б 18/190-99, ТОВ ВКП «Контакт-Плюс», 49091, м. Дніпропетровськ, пр-кт Кірова, 78/43, р/р 26008107286001 у Жовтневому відділенні КБ «Приватбанк».

21. Б 24/326-99, ТОВ «Карасан», 49061, м. Дніпропетровськ, вул. Вакуленчука, 3-а, р/р 26006310030801, АКБ «Новий».

22. Б 18-204/99, ТОВ НВФ «Встреча», 49038, м. Дніпропетровськ, пр-кт Петровського, 1, р/р 2600500700023 в АКБ «Правекс-банк».

23. Б 24-1/2000, ЗАО «Восток-Запад», 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Робоча, 152/212, р/р 26009100871001 в АКБ «Укрсоцбанк» Дніпропетровська дирекція.

24. Б 18/229-99, ТОВ «Юіл-Бліц», 49006, м. Дніпропетровськ, вул. Свердлова, 64/35, р/р 26000104113001 у Центральному відділенні КБ «Приватбанк» м. Дніпропетровська, МФО 305299.

25. Б 14/100, Дочірнє підприємство «Дніпропетровське спеціалізоване управління-1 по ремонту металургійних печей та установок ВАТ «Дніпродомнаремонт», м. Дніпропетровськ, вул. Качалова, 1, р/р 2600530130415 у Ленінському відділенні «Промінвестбанку», МФО 305329, код ОКПО 001892100.

26. Б 26/238-99, ТОВ «Агрофірма «Алла і К», 49118, м. Дніпропетровськ, вул. Маршала Гречка, 21, р/р 26004301117 у Самарському відділенні Ощадбанку № 8420 м. Дніпропетровська.

27. Б 15/258-99, Мале державне підприємство «Темп», 49022, м. Дніпропетровськ, вул. Липова, 1, р/р 468757 у АКБ «Промінвестбанк», індустріальне відділення м. Дніпропетровська.

28. Б 15/257-99, ТОВ «Ланбенд», 49022, м. Дніпропетровськ, вул. Липова, 18/301, р/р 303678780 у АКБ «Кредит Дніпро».

Майнові вимоги кредиторів та пропозиції санаторів приймають протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Астрологічний прогноз
на 13 — 19 березня

ОВЕН. Будете зайняті незвичною для себе діяльністю — втішанням і витиранням чужих сліз. Ви краще, ніж будь-хто інший, оціните обстановку і чужу перевагу. Але можете виявитися на самоті.

ТЕЛЕЦЬ. Знайдете собі нових товаришів і підете на вечірку, де вам буде дуже добре. Вчасна допомога друзям зміцнить ваш авторитет. Надавайте заступництво тим, кому можете.

БЛИЗНЯТА. Рішення і вчинки вашого керівництва будуть нез'ясовні не лише для вас, але, мабуть, і для нього самого. Кращий час, щоб знайти точки стику з начальством.

РАК. Вирушите у приємну поїздку, з'являться друзі серед іноземців і людей іншого кола. А старі друзі підштовхнуть вас до рішучих дій і на примирення з родичами чоловіка.

ЛЕВ. Вам доведеться вирішувати нагальні проблеми і термінові справи. Для цього використаєте свої зв'язки і знайомства. Може змінитися на краще дещо у фінансових відносинах.

ДІВА. Приємно активізується сфера особистих взаємин. Найліпше налагодити подружні і ділові стосунки вдасться тільки вам. Можна сказати, що ви позитивно вплинете на партнера, якщо здійсните шляхетний вчинок або жест.

ТЕРЕЗИ. Ваша робота буде пов'язана з ручною працею, яка виявиться для вас аж ніяк не тягарем. Режим дня визначатиметься постійними і також приємними переміщеннями.

СКОРПІОН. Цей тиждень — один з найщасливіших періодів для того, щоб освіжити почуття і відчути реальний інтерес до себе. Чоловік може зробити пропозицію. Можливо, ви заново закохаєтеся або знайдете нове кохання, познайомитеся з цікавими і творчими людьми. Вам пощастить у конкурсах і парній грі.

СТРІЛЕЦЬ. Цього тижня ви внесете якісь приємні і потрібні новинки у свій дім або на робоче місце. Швидше за все, придбаєте нові побутові прилади або що-небудь з меблів.

КОЗЕРІГ. Насправді все, що відбуватиметься цього тижня, — це поступова активізація вашого життя через особисті зустрічі, короткі поїздки і невеликі зміни. Ви приймете рішення, яке цілком задовольнить вас і оточення.

ВОДОЛІЙ. Хороший, рівний тиждень. І вам не обов'язково щось робити і посилено працювати, щоб поліпшити своє матеріальне становище і самопочуття. Вам треба буде зробити тільки гідний вибір.

РИБИ. Ви будете хорошим заводієм і позитивним прикладом для інших. Ваше слово і думка будуть вирішальними при обговоренні проблем родичів. Захочете побувати в найрізноманітніших місцях, і вам це вдасться.

У вашому житті змін поки що не бачу...

Мал. Віктора ПОПОВА.

Фото з конверта

«А я просто українка-україночка...»

Фото Юрія ПАВКИ.

Київ.

Народний календар

Березень березовим віником зиму вимітає

13 березня — Василя плаксивця. Василь зі стріхи капає — землю поквапує. Цього дня весна повністю забирає свої права від зими.

14 березня — Євдокії, Явдохи-плющихи. За старим стилем це перший день весни, люди прогнозували погоду на весну й літо. Увесь день погожий — літо буде пригоже.

15 березня — Федота. Якщо вітряно й холодно, то довго не з'являтиметься трава.

Прикмети березня

- Птахи в'ють гнізда на сонячній стороні — на холодне літо.
- Качки прилетять гладкі і вгодовані — весна буде довга й холодна.
- Якщо в березні сніжок за видолинками — врожай на городину та ярину.
- Довгі бурульки — весна буде затяжною, якщо багато довгих і товстих бурульок — на врожай ярини.
- Сніг тане раптово і вода збігає швидко — буде мокре літо.

Лис провіщає затяжну весну

Це цікаво

«... Просимо надрукувати прогноз погоди на 2000 рік народного синоптика з Луцька Володимира Лиса...» З таким проханням звернулися до редакції наші постійні читачі з Хмельницького. Наш власний кореспондент у Волинській області побував у відомого самодіяльного синоптика, журналіста і письменника. Володимир Лис десять років за давнім народним методом спостерігає за погодою з 26 грудня по 6 січня, коли кожен день мовби «проектує» погоду помісячно на весь рік.

— Отож, Володимире Савичу, кажуть, що у природи немає поганої погоди. А як насправді?

— Весна цього року буде затяжною. Початок (приблизно з 3 по 12 березня) навіть з невеликими морозами. Десь після 12 числа прийде потепління і відлига. 15—17 березня — дощі, після яких буде ще кілька теплих днів. 22—23 — знову короткочасне похолодання. А з 24 — тепло до кінця місяця.

Примхливим очікується і другий весняний місяць. Майже всю першу декаду йтимуть дощі. Потеплішає лише числа 11. Але дощовою буде середина місяця. Знову похолодає перед Великоднем, який випадає на 30 квітня. Пройдуть дощі. Хоча саме свято має принести тепло.

Початок травня обіцяє бути теплим, з інтенсивним прогріванням повітря. По-справжньому літньою буде середина місяця. Лише десь 25—26 травня очікується прохолодна погода. Вона протримається до кінця місяця.

Червень, за винятком перших дощових днів, має бути по-літньому теплим. Але справжня спека, можливо, навіть найбільша за все літо, настане в середині місяця. Лише кінець червня дасть прохолоду, яку змінить теплий початок липня. Після дощового тижня знову настане 14—16 днів спекотного літа. Наприкінці місяця очікуються дощі, які захоплять і початок серпня кількома хвилями з 3 по 8 число. Далі знову тепло, потім 13—18 дощі. Остання декада місяця буде рекордно теплою, як для пори, коли вже відчувається подих осені.

Літніми будуть і перші дні вересня. Їм на зміну прийде похолодання з дощами, що триватиме до 8—9. І лише друга декада подарує нам «бабине літо», яке змінить прохолода аж 18 вересня. І вже майже вся третя декада очікується прохолодною, з дощами. Зате жовтень одразу подарує друге «бабине літо», що завершиться на Покрову. Остання п'ятиденка місяця почне псуватися, несучи холод.

У грудні одразу завітають морози. Перемінною буде вся друга декада, що завершиться 18—20 грудня справжніми морозами. Третя декада обіцяє тепло, яке 28—29 числа поступиться різкому похолоданню.

Подаючи свій прогноз, Володимир Лис завжди попереджає: передбачення може збутися лише в радіусі 120—150 кілометрів від Луцька, де він робить спостереження. І тому його самого дуже дивує справдження свого прогнозу попередніх років на Лівобережній Україні й навіть на Донбасі. Чи буде таке і цього року? Поживемо —побачимо...

Роман ЖИЖАРА.

Луцьк.

Кросворд

По горизонталі: 1. Кожен раз вони б'ють по лобі, а ми знову наступаємо на них. 5. Як його не крути, а він на полюси показує. 8. Аеротранспорт Баби-яги. 9. Те, що ми співаємо начальству. 10. Майстриня-ткаля й вишивальниця, яку богиня Афіна із заздрощів перетворила на павука. 11. Був жеребець, а його кастрували. 12. Хочете — яблуко, хочете — команда собаці щось принести. 15. На злодіях вона, на жаль, не горить. 17. Той, хто шпаги ковтає. 19. А вона, знай, пише. 20. Той, хто завжди недоречно вискакує з конопель. 21. Наростень на дереві. 23. Велика, але тупа сокира. 25. Те, що тримає на собі стовбур. 28. Адамове яблуко. 30. Та, що кістки розламує, особливо поперека. 31. М'ясник. 32. Або трюк у фігурному катанні, або російський кожух. 33. Арабська монета, що «ходила» в Київській Русі. 34. Апатичний, проте жваво застосовується в металургії, у виробництві міндобрив, навіть в оптиці.

По вертикалі: 1. Люди в лазні. 2. Знаменита Сара з «Комеді Франсез». 3. Релігія, назва якої в перекладі — покірність. 4. Птиця з «модним» чубчиком. 5. Гість Лисиці та пана Коцького, котрий своїм хвостом зіпсував усю справу. 6. Транспорт підприємця-чумака. 7. Кращий друг людини. 13. Те, що курці сниться. 14. Батько трійні. 15. Відомий бравий вояк. 16. Саморобний саван шовкопряда. 17. Красивий у цвіту, смачний у пирогах, але через наркоманів став кримінальним. 18. Не кажи його, поки не перестрибнеш. 22. Супротивник Сухова у фільмі «Біле сонце пустелі». 23. Козацький женьшень. 24. Симпатична слива. 26. Не вовк — у ліс не втече. 27. Гора, за яку зачепився Ноїв ковчег. 28. Вона й козирна буває бита. 29. Сиплеться з неба біла, дармова, а каші з неї не звариш.

Відповіді до кросворда, надрукованого 19 лютого

По горизонталі: 1. Святослав. 8. Стайєр. 9. Плавка. 10. Дружина. 11. Ареопаг. 13. Крас. 15. «Собор». 18. «Реал». 19. Безбородько. 20. Рута. 22. «Оргія». 25. Тост. 29. Йорданс. 30. Повалій. 31. Караул. 32. Нарзан. 33. Катамаран.

По вертикалі: 2. Войнич. 3. Торнадо. 4. Сопрано. 5. Арамеї. 6. Струна. 7. Скопле. 10. Докембрій. 12. Головатий. 14. Свеса. 15. Собко. 16. Берег. 17. Рідня. 18. Рекет. 21. Тарпан. 23. Русалка. 24. «Іспанка». 26. Орлеан. 27. Тамара. 28. Кварта.

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311043.
1 2 3 4 6 7 8 9 0

Засновник і видавець – Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України:
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-86-50,
441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com